

Serie nouă
septembrie 2014

9

(CLVIII)

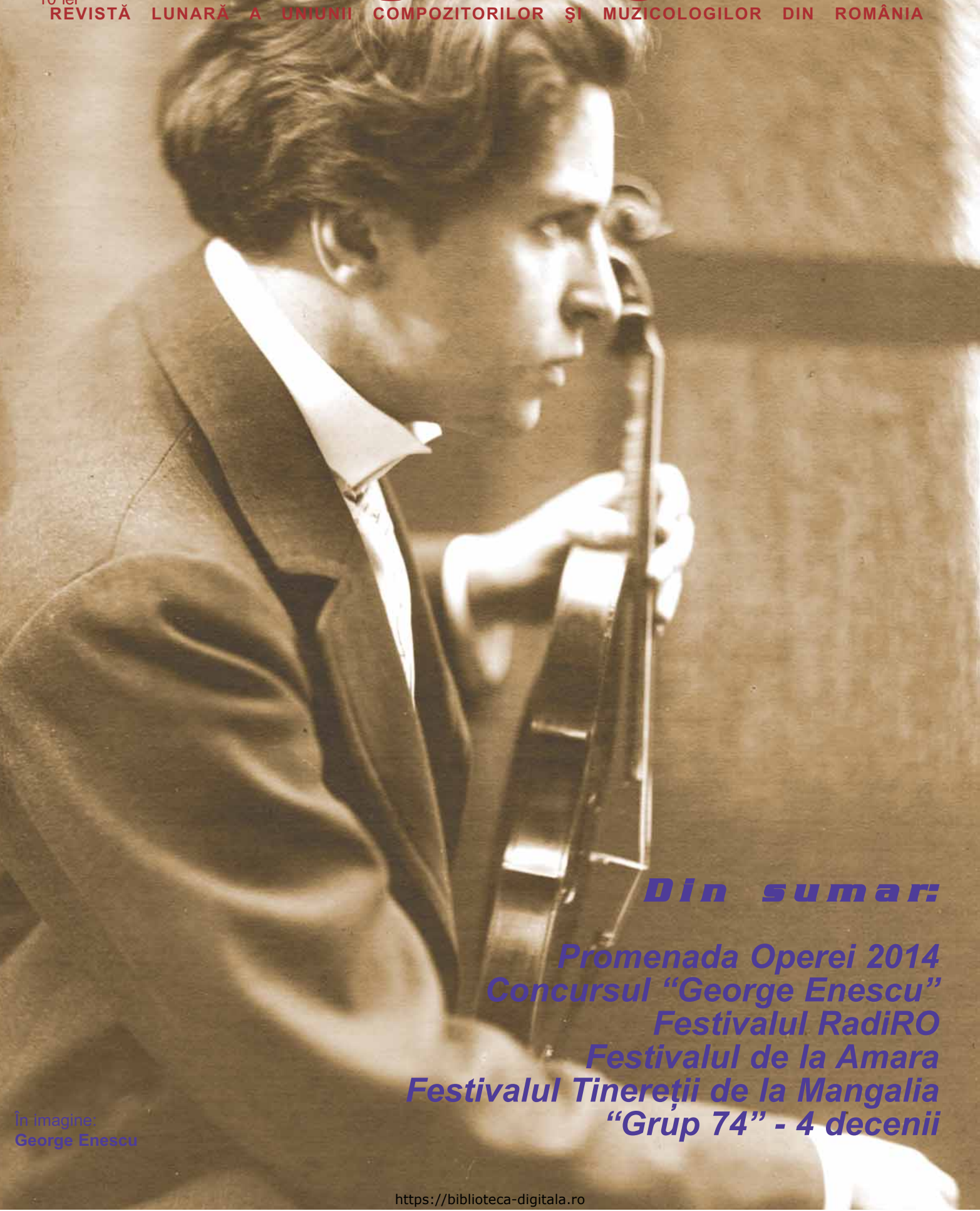
36 pagini

10 lei

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

AN

MUZICALĂ

Din sumari:

*Promenada Operei 2014
Concursul "George Enescu"
Festivalul RadiRO
Festivalul de la Amara
Festivalul Tinereții de la Mangalia
"Grup 74" - 4 decenii*

In imagine:
George Enescu

O nouă Kalevală

Liviu DĂNCEANU

Foto: Mihai Urmărescu

În definitiv vechea Kalevală era reședința eroilor din cântecele și baladele care circulau în literatura orală finlandeză. Eroi legendari uniți prin propensiunea lor pentru muzică. Însuși Vainamoinen, personajul central al acestei epopei, era nu numai clarvăzător, cu origini supranaturale, ci și strălucit cântăreț. El îi aduna laolaltă pe Ilmarinen, fierarul care a făurit învelișul cerurilor, pe Lemminkainen, războinicul aventurier și cuceritorul de femei frumoase ori pe Louhi, zeița atotstăpânitoare a tărâmului fermecat din N. Un epos similar pare a se întrupa de câteva decenii în țara celor câteva mii de lacuri, acolo unde s-a dezvoltat una dintre cele mai emergente școli de compoziție din Europa. Sub trenea patriarhului Jean Sibelius, cel care timp de trei decenii a lăsat impresia că va abandona organizarea tonal-funcțională și că elaborează o a opta simfonie într-o manieră total primentă, a crescut o pleiadă de muzicieni demni de a popula o nouă Kalevală. Chiar dacă Sibelius nu și-a schimbat stilul, fiind totuși răzbnut copios de către urmași. Într-o ordine relativ cronologică, mai întâi de Einojuhani Rautavaara, beneficiarul unei burse Koussevitzky, prilej de a deveni discipolul lui Persichetti, Copland sau Petzold în America. Dacă Sibelius nu a compus decât șapte simfonii, Rautavaara l-a devansat, zămisind opt. Dar și nouă opere, un balet, precum și numeroase lucrări camerale, realizând o sinteză intuitivă și, firește, speculativă, între tonal și serial. Alături de Rautavaara, congenerii Paavo Heininen și Joonas Korkonen au constituit un puternic imbold pentru cei ce vor urma. Ei vor face tranziția de la faza idiomului post-romantic la faza idiomului post-serial. O tranziție facilitată de impactul prospecțiunilor teoretice, binecunoscută fiind școala semiologică finlandeză dominată de personalitatea lui Eero Tarasti. Dar și prin contribuțiile din diasporă ale unor remarcabili șefi de orchestră, precum Leif Segerstam și Essa-Pekka Salonen (deasemeni, un reputat compozitor), la Los Angeles, Jukka-Pekka Saraste, la Paris, ori ale unor restitutori de calibrul violoncelistului Anssi Karttunen, clarinetistului Kari Kruku sau trompetistului Jarmo Sermilla. Generația matură de compozitori a deschis, în principal, două direcții doctrinare de o anume consistență în creația ultimelor decenii: a) estetica impurității, așa cum a fost ea creionată în unele „crochiuri” ale lui Mahler, Șostakovici și Schnittke; b) estetica spectrală în varianta IRCAM. Cea dintâi direcție a fost însușită de Kalevi Aho ori Essa-Pekka Salonen, în timp ce a doua a fost îmbrățișată de Jukka Tiensuu și Kajia Saarianho. Există, desigur, și variante combinate ale celor două paradigme stilistice, variante exersate în special de reprezentanții generației tinere care, sub impulsul polistilismului endemic, degajă o pronunțată lipsă de complexe, nu însă și de modele. Așa cum s-au dovedit a fi Kalevi Aho și, în mod cu totul special, Magnus Lindberg. Ei i-au influențat covârșitor pe mai junii Kimmo Hakola, Jukka Koskinen sau Veli-Matti Puumala, compozitori impetuoși, adepți ai post-modernismului global. Kalevi Aho este deopotrivă compozitor și teoretician, profund și prolific. Îi place să amalgameze tipare formale, de la vals la marș și de la sonată la swing, să hibridizeze tehnici nu numai complementare, ci și antinomice, cum ar fi, de pildă, tehnica texturii cu cea a deconstrucției, tehnica fractală cu cea dezvoltătoare-beethoveniană. Ironia, colajul, citatul parodic sunt în permanentă intersectate și permutate pe fondul unui dialog fecund al tradiției cu modernitatea sau chiar post-modernitatea (pe marginea căruia a glosat în numeroase studii și eseuri). De aici ambiguitatea mesajului sonor ce se traduce prin procese sonore intens narrative și doar accidental contemplative. De fapt, una dintre constantele muzicii finlandeze contemporane este reprezentată de dimensiunea epică, ceea ce face ca marca acestei creații să fie de tipul „action music”. Împreună cu Kalevi Aho, Magnus Lindberg gestionează trecerea de la

idiomul post-serial la unul specific, personalizat. Ce-ar fi să ne imaginăm că între cei doi există o relație analogă celei dintre Leoninus și Perotinus, de acum aproape un mileniu? Lindberg e Perotinus, adică Magister Magnus, Un compozitor debordant, de o energie quasi-sufocantă, care scrie o muzică hipertensivă, parcă inevitabilă și, pe undeva, implacabilă. Se bazează pe procese transformaționale, care furnizează o imensă cantitate de proteine organismului sonor. Astfel, muzica lui se forjează și se laminează continuu, lăsând impresia că laboratorul său de creație seamănă cu o uzină metalurgică, în care se polisează, la o temperatură foarte înaltă, incandescentă, aliaje ritmico-melodice, coloristice, armonice, polifonice

impregnate cu detalii esențiale, metamorfozate cu obstinație. Dincolo de proliferarea unui concept melodic propriu, de vivacitatea gesticii timbrale ori de distribuțiile omofone și contrapunctice inspirate din mecanismele arhitecturilor polifonice imitative, Lindberg manifestă o mare vitalitate la nivelul ideții muzicale, grație dinamismului ce integrează întreg materialul sonor, dobândindu-se o anume nervozitate gestuală dublată de o eclatantă cromatică orchestrală. Este moștenitorul spiritual a lui Lutoslavski, afirmând un simț acut al tectonicii muzicale, al armoniilor rafinate și al desfășurărilor spectaculoase, pe spații largi, așa încât asistăm la frecvente schimbări de macaz (de unde o anume schizoidie a ethosului, ce excelează prin inconstanță). Kraft, UR, Marea, Joy, Fresco, Cantigas, Rittrato, Concertul pentru violoncel și orchestră sunt doar câteva titluri edificatoare pentru atitudinea pe care critica muzicală o numește clasicismul modernist. Ca un veritabil Vainamoinen al actualei componistici finlandeze, Magnus Lindberg are toate șansele să devină întemeietor al unei noi Kalevale.

DIN SUMAR

Promenada Operei 2014	2-3
Concursul “George Enescu”	4-9
Festival RadiRO	10-13
Innersound	14-16
Operă la Timișoara	17
Festivalul de la Amara	18-22
Duete	23
Nemuritorii	26-27
Tudor Gheorghe	28
“Grup 74”	30-31
Festivalul Tineretii	32
La Mila 23	34
Discuri	35

Promenada Operei 2014

Opera Națională București a continuat o tradiție, ajunsă la a VIII-a ediție, ca la sfârșitul lunii august să ofere publicului iubitor al genului un spectacol de tip popular intitulat „Promenada Operei”, organizat în parcul din fața instituției de pe Splai. Acest gen de manifestare muzicală a fost întotdeauna bine primit și așteptat de publicul nerabdător de a ocupa un loc pe scaunele așezate în fața scenei, ori pe peluză, umplând la refuz spațiul respectiv. Anul acesta spectacolul la care am asistat a fost excelent organizat, fiind pregătit cu migală și multă muncă de întregul colectiv. Aș dori să menționez, încă de la început, contribuția remarcabilă a Ofeliei Stanciu, regizoarea care a realizat întreaga manifestare, fiind sprijinită de Ștefan Caragiu, ca scenograf și de Daniel Klinger, în calitate de lighting design. Totul s-a desfășurat sub eticheta bunului gust, a unui rafinament special de prezentare, la care au contribuit și artiștii Teatrului „Masca” care au asigurat prezența în spectacol a unor statui vii, îmbrăcate în costume albe care le confereau o anumită eleganță și noblețe. Organizatorii, de această dată, au gândit pentru prima oară spectacolul ca o alcătuire ingenioasă de arii și duete din opere, alternând numere de balet importante din repertoriu universal. La acestea

din urmă și-au dat concursul câțiva balerini de prim rang ai companiei de balet condusă de noul director, coregraful danez Johan Kobborg.

Repertoriul la canto a fost bine gândit și echilibrat, conținând titluri importante ale literaturii muzicale clasice, cu precădere din trei lucrări care cu precădere vor cunoaște lumina rampei în noua stagiune care se preconizează în regia unor mari oameni de teatru care vor veni la București, pentru a le pune în scenă.

Directorul instituției ne-a asigurat, prin cuvântul său, că opera va îmbrăca o nouă haină anul acesta în toamnă, când, după 60 de ani, scena va fi modernizată după standardele cele mai înalte, sala va fi refăcută, implicit acustica. Toate aceste date ne fac să sperăm într-o

Irina Băianț

stagiune plină de noutăți și evenimente muzicale. Trei opere vor fi montate în aceste condiții: „Traviata” și „Falstaff” de Verdi, precum și „Manon Lescaut” de Puccini.

Spectacolul a beneficiat de prezența unor artiști români din țară și din afară veniți cu generozitate să ofere publicului câteva bijuterii muzicale. Am ascultat-o, astfel, pe mezzosoprană clujeană Liliana Mattei Ciucă, în celebra habaneră din „Carmen” de Bizet. Ea posedă o voce foarte frumos lucrată timbral, egală în toate registrele, este o prezență scenică agreabilă și impunătoare, fiind mereu așteptată cu nerăbdare de publicul bucureștean.

Soprană Lulia Isaev ne-a impresionat în mod deosebit în cunoscută arie a lui Manon „In quelle trine morbide” de Puccini. A fost elegantă, sensibilă, rafinată ca stil de interpretare și am putea spune că va fi într-o viitoare premieră o interpretă ideală a rolului.

Alla Cheptini a cântat din opera „Tosca”, aria „Vissi d’arte”. Este o soprană cu o voce bună, bine condusă, dar i-am reproșat lipsa unei anumite implicări emoționale în interpretare pe care o solicită un asemenea rol.

Cunoscută soprană de coloratură Mihaela Stanciu ne-a propus aria Gildei din „Rigoletto” „Caro nome”. Deși în stagiunea trecută ea nu a fost prezentă pe afiș în spectacole, vocea ei și-a păstrat o puritate a sunetului, o vibrație interioară specială, pentru că vocalitatea sa și-a menținut, chiar cu trecerea timpului, niște date native pe care soprana le deține.

Irina Băianț, o tânără soprană în plină ascendență a interpretat aria Nanettei din „Falstaff” de Verdi. Ea are o voce curată, frumos lucrată pe un anumit repertoriu liric, cu accente de coloratură. A cântat sensibil și delicat

Irina Isaev

această arie și este mai mult ca sigur că ea va fi interpreta ideală a rolului.

Irina Lordăchescu ne-a prezentat o interpretare a unei arii extrem de cunoscute a Violettei „E strano... Sempre libera” din „Traviata”, fiind apoi partenera tenorului Ștefan Pop în duetul „Parigi, o cara”. În acest duet, având un reductibil interpret în persoana lui Ștefan Pop a realizat un moment muzical de clasă foarte înaltă.

Irina Lordăchescu este în acest stadiu al carierei sale o artistă împlinită și matură, posedând o voce frumoasă și bine condusă, mai ales în registrul median și cel mezza-voce. Îi recomandăm să fie mai atentă cu sonoritatea în acut, acolo unde sunetul trebuie să fie rotund și bine condus pentru a evita unele stridențe care ar putea deveni periculoase. Suntem siguri că având o știință a cântului ea își va elimina anumite sunete care ar putea-o dezavantaja. Vocea la o soprană este în perpetuă mișcare și evoluție la un anumit moment unele roluri trebuie abandonate, făcând loc pentru altele care pot pune în valoare culoarea timbrală din acel moment a artistului.

Cei trei interpreți bărbați ai seriei au fost de excepție: sunt nume care se afirmă din ce în ce mai mult pe arena internațională a operei.

Tânărul de 27 de ani Ștefan Pop este un tenor de mare viitor, cu o voce superbă pe care o conduce cu inteligență și muzicalitate. Se simte permanent implicarea sa în tot ceea ce face, pentru că el

trăiește bucuria cântului, se vede pe chipul său că iubește această profesiune. A interpretat superb, emoționant „Granada” și a fost un partener ideal în Alfredo, în duetul „Parigi, o cara”.

Și mai tânărul tenor Ionuț Hotea este o promisiune care cu siguranță va deveni certitudine. A cântat cu dezinvoltură în acut „La donna e mobile” din „Rigoletto”, asigurându-ne că va fi un mare tenor de viitor.

Baritonul Șerban Vasile este o prezență meteorică pe arena mondială a operei: are o voce superbă, cu o splendidă culoare timbrală, cu un acut bine condus, cu o emisie egală. Datorită acestor calități a putut prinde o fericită șansă de a interpreta sub bagheta lui James Levine rolul lui Ford din „Falstaff” pe celebra scenă metropolitană din New York.

Baletul și-a asigurat câțiva interpreți de valoare în acest program precum Bianca Fota cu Bogdan Ploeanu în superbul pas de deux din „Giselle”, Bianca Stoichescu și Călin Rădulescu în *Rapsodia* de Rachmaninov, Marina Minoiu și Ovidiu Matei lăncu în baletul „La fille mal gardée”.

Emoționanți au fost Bianca Fota și David Trzensimiech în pas de deux din „Manon” de Massenet. O frumoasă prezență a fost și balerinul Cristian Preda.

Se cuvine ca la final, să elogiem pe un tânăr dirijor clujean într-o mare ascensiune, Cristian Sandu. El este un muzician elegant și un stilist rafinat care a știut excelent să conducă orchestra atât în asigurarea sonorității vocilor interpreților, cât și în reușita numerelor de balet. Putem spune, chiar, că e meritoriu faptul că dirijorul are o știință specială în a înțelege cum trebuie să sune orchestra în execuția unor partituri coregrafice. Îl mai așteptăm cu interes pe scena operei.

Corul, ca de obicei, impecabil condus de Stelian Olariu, a încheiat într-un triumf întreaga seară executând corul triumfal din „Aida”.

O mențiune specială se cuvine conducerii instituției care a lansat un elegant caiet program al stagiunii viitoare. Într-un cuvânt, a fost o seară de neuitat, emoționantă fiind

Ionuț Hotea

prezența unui imens număr de spectatori, aproape 10.000, la un eveniment muzical popular de înaltă clasă la care publicul a vibrat într-o liniște totală la spectacol, dovedindu-și respectul pentru artiștii de pe scenă. Este un frumos preambul al stagiunii viitoare a Operei Naționale pe care ne-o dorim la o înaltă cotă.

Mihai Alexandru
CANCIOVICI

Concursul Internațional George Enescu 2014 Secția pian

Lavinia COMAN

Ediția actuală a concursului de pian s-a desfășurat sub autoritatea juriului format din următoarele personalități: Jean-Claude Pennetier (președinte), Rolf Dieter Arens, Dana Borșan, Philippe Dinkel, Wolfgang Manz, Andrei Pisarev și Alan Weiss. Din cei 82 candidați înscriși, s-au prezentat în competiție un număr de 47. Nivelul general stabilit de participanți a fost foarte ridicat. În contextul de excelență care s-a creat, am asistat la conturarea câtorva momente deosebite. Între acestea s-a detașat tânărul muzician Woogil Park, cu interpretarea impresionantă prin eleganță și puritate stilistică a *Sonatei în Re major de J. Haydn*, a *Studiului op. 8 nr. 10 de A. Scriabin* și a *Studiului transcendental Nr. 9, Wilde Yagd de Fr. Liszt*, îndeosebi în ultima piesă demonstrând anvergură concertistică și creând o aură magică.

Pentru etapa a doua, juriul a selecționat următorii 12 concurenți: Evgeny Brachman (Rusia), Sang Il Han (Coreea de Sud), Tatiana Chernichka (Rusia), Peter Klimo (S.U.A.), Vassilis Varvaresos (Grecia), Dmytro Pivnenko (Ucraina), Josu De Solaun (Spania), Ilya Rashkovsky (Rusia), Daniel Dascălu (România), Adela Liculescu (România), Woogil Park (Coreea de Sud) și Aurelia Vișovan (România).

Ascultarea integrală a etapei ne-a permis să ne bucurăm de evoluția deosebit de valoroasă a tuturor celor 12 competitori. Între aceste programe excelent prezentate, ne îngăduim să relevăm câteva reușite excepționale. Astfel, s-a configurat varianta *Sonatei a treia în si minor de Fr. Chopin*, creată de Vassilis Varvaresos, care ne-a fascinat prin caracterul vizionar, originalitatea și identificarea totală a artistului cu spiritul și expresia muzicii. O replică memorabilă a

aceleiași sonate, cu alte calități și prin alte elemente de măiestrie, a venit din partea lui Ilya Rashkovsky. Acesta ne-a dăruit momente de o frumusețe copleșitoare, de o extraordinară sinceritate, în cadrul unei interpretări „de concurs”, presupunând rigoare perfectă, echilibru, stăpânire permanentă a situației, claritate și ordine în susținerea discursului. Ambele evoluții au electrizat publicul printr-o intensitate a trăirii artistice ieșită din comun.

La aceeași înălțime a performanței s-a aflat Woogil Park, cu *Sonata în si minor de Fr. Liszt*, într-o creație titanică, zguduitoare prin forța vizionară. El a pus în evidență spațialitatea, monumentalitatea, incandescenta

Josu De Solaun

Justus Frantz

fluxului sonor al acestei capodopere. O altă reușită notabilă am urmărit în programul lui Josu De Solaun, care a conferit dramatism și poezie celor șase piese op. 118 de Joh. Brahms, într-un montaj de o emoționantă autenticitate.

Pentru a accede în cea de a treia etapă, juriul i-a ales, pe bună dreptate, pe următorii șase artiști: Evgeny Brachman (Rusia), Vassilis Varvaresos (Grecia), Josu De Solaun (Spania), Ilya Rashkovsky (Rusia), Adela Liculescu (România) și Woogil Park (Coreea de Sud). Date fiind evoluțiile excepționale din primele faze, am așteptat desfășurările următoare.

Etapa a treia, semifinală, a concursului a fost un regal de artă pianistică. Toți cei șase tineri artiști s-au prezentat la nivel înalt. Chiar în acest context ce s-a definit prin realizări deosebite, se cuvin a fi subliniate reușitele excepționale, precum *Sonata a doua de S. Rachmaninov*, creată cu forță de convingere copleșitoare de către Vassilis Varvaresos. De asemenea, *Fantasia Baetica de M. de Falla* prezentată de Josu De Solaun a electrizat auditoriul numeros de la

Ilya Rashkovski

Enescu” din București, dirijată de oaspetele german Justus Frantz; în mod regretabil, s-au creat uneori decalaje și momente desincronizate.

Ilya Rashkovski a fost impecabil și copleșitor în *Concertul al treilea* de S. Rachmaninov.

Ateneul Român. Ilya Rashkovski a oferit o variantă de neuitat a *Sonatei a șasea* de S. Prokofiev. Iar Woogil Park a atins, poate, un punct culminant al concursului în întreaga desfășurare a acestuia, prin interpretarea vulcanică a *Sonatei a șaptea* a marelui compozitor rus, dând măsura talentului său. Păcat că, lângă momentul de glorie evocat, acest pretendent serios la un loc pe podiumul premianților și-a semnat de bunăvoie actul de părăsire a competiției prin faptul că s-a prezentat cu *Suita în Re major* de G. Enescu incomplet asimilată. Cu excepția lui notabilă, toți ceilalți semifinaliști au cântat sonatele și suita a doua dedicate pianului de maestrul George Enescu în mod mai mult decât satisfăcător. Au existat chiar și episoade fermecătoare de identificare cu sensurile cele mai profunde ale discursului enescian, în marea lui complexitate muzicală și instrumentală.

Ultima etapă, proba finală a concertului cu orchestra, a avut menirea de a-i așeza pe cei trei aleși în ordinea premiilor. Vassilis Varvaresos a oferit o versiune a *Concertului nr. 1* de P.I. Ceaikovski marcată de originalitatea personalității sale, cu momente pline de farmec, poezie, interiorizare, spirit ludic, strălucire. Din păcate, caracterul uneori imprevizibil al discursului solistic l-a făcut să fie greu de urmărit de către orchestra Filarmonicii „George

Coerența indestructibilă a edificiului sonor, plaja dinamică extraordinară de largă, mergând de la cele mai scăzute nuanțe până la desfășurări de forță impunătoare, cooperarea funcțională cu orchestra, lirismul spontan, nota de poezie intimă a sufletului rus au fost prezente alături de o putere uriașă de a trăi dinamismul, nostalgia orizonturilor de necuprins. În concluzie, am auzit vocea unui campion absolut!

Cu Josu De Solaun am parcurs cea de a doua versiune a *Concertului* ceaikovskian. Aflat într-o colaborare mai bună cu orchestra decât rivalul său grec, Josu de Solaun a demonstrat și în concert, ca și în etapele anterioare, că are o personalitate muzicală foarte puternică, răspunzătoare de unele bruscări și precipitări aducătoare de neclarități, dar, pe de altă parte, dominată de o mare plăcere de a face muzică. Atât de puternică era această exuberanță în cântat, încât simțeai cum artistul se topește de fericire și cum te ia pe sus în lumea lui plină de frumusețe.

Sper că se poate înțelege din relatarea de mai sus, cât de speciale au fost cele trei prezențe și, în consecință, cât de grea a fost misiunea juriului de a-i departaja pe premianți.

În urma deliberării, **premiul I** a fost acordat lui **Josu de Solaun**,

premiul II lui **Ilya Rashkovski**, și **premiul III** lui **Vassilis Varvaresos**. În cadrul galei laureaților, care a încheiat seara finalei, a mai fost oferit concurentei **Adela Liculescu Premiul special Constanța Erbiceanu** pentru concurentul român cel mai bine plasat în concurs, de către **Fundația Culturală Erbiceanu**.

Evenimentul a fost urmărit de publicul entuziast care a umplut până la refuz sala Ateneului Român, de numeroși amatori prezenți afară, înaintea unui ecran mare plasat la intrare, precum și de telespectatori pentru care postul național TV a retransmis manifestarea. Facem parte dintr-o largă majoritate cei care l-am văzut pe Ilya Rashkovski învingătorul acestui concurs. Respectând hotărârea juriului de specialiști, ne calmăm cu greu frustrarea și nedumerirea. Ne rămâne spre compensare, certitudinea reconfortantă, încărcată de speranță, că împreună, organizatorii, competitorii și publicul, am parcurs o ediție net superioară celor precedente ca

Vassilis Varvaresos

nivel artistic și ca diversitate a tinerelor personalități creatoare autentice, posibili actori importanți în arta pianistică a viitorului apropiat.

Concursul Internațional George Enescu 2014 Secția vioară

Corina BURA

Cel mai important și de fapt unicul eveniment cultural de această anvergură, care poartă numele ilustrului compozitor a luat sfârșit. După deschiderea

Wonhee Bae

festivă care a avut loc la Atheneul Român – filarmonica bucureșteană fiind alături de UNMB una dintre instituțiile care au acordat asistență artistică – unde, după speech-urile autorităților și ale organizatorilor, a avut loc concertul inaugural. La realizarea acestuia au fost cooptați laureații Concursului Internațional de dirijat *Jeunesses Musicales* ed. a V-a care tocmai luase sfârșit și laureații edițiilor precedente: violonistul Alexandru Tomescu și pianistul Amir Tebenikhin. Seara început cu *Rapsodia I-a* de Enescu dirijată de chinezul Li Haoran care a condus orchestra cu multă siguranță, cu gestică adecvată și o agogică potrivită la care orchestra a avut un răspuns foarte bun. A urmat Alexandru Tomescu cu o originală și mai liberă interpretare a *Concertului în mi op.64* de Mendelssohn la care și-a dat concursul Donka Miteva din Bulgaria, deținătoarea premiului III, dirijoarea fiind o alegere mai puțin fericită pentru dificultățile de ansamblu ale finalului, la bis fiind readus misterul enescian prin formulările *Lăutarului* din *Suita Impresii din copilărie*. Partea a doua a concertului a cuprins *Concertul pentru pian op.16* de Grieg, solist Amir Tebenikhin (laureat al ediției 2009) secondat de câștigătorul premiului al II-lea la concursul de dirijat, Jiao Yang, evoluție care s-a desfășurat cu brio, cu fior romantic și grandoare. Pianistul a mai oferit două bisuri foarte interesante, o piesă cu trăsături sonore specifice Kazahstanului și o amplă și dificilă temă cu variațiuni pe o linie melodică de inspirație raveliană. Competiția propriu-zisă a început cu secțiunea vioară la startul

căreia s-a aliniat un număr mare de concurenți (62 în caietul-program), fapt care demonstrează că evenimentul se bucură de o mare atenție pe plan internațional, că și-a revenit pe deplin după marea întrerupere care a avut loc în anii '70. Structura și dificultățile acestei competiții au dat mult de gândit și, în final, au evoluat doar 42 de violoniști cu un înalt nivel de pregătire, de la cea mai fragedă vârstă (16ani) până la cea mai înaintată (34 ani) prezentându-se mai mult decât onorabil. După desemnarea celor care au intrat în cea de a doua etapă (12 concurenți: Lee Myung Eun, Lavrov Stepan, Yoo Hwa-Pyung, Kim YuEun, Roudine Fédor, Miletič Iva, Ardukhanian David, Yang Yoon, Bae Wonhee, Park Sungmi, Tarara Ștefan și Shinoyama Haruna) a început adevărata luptă pentru trofee. Publicul a avut ocazia să ia contact cu diferitele școli și viziunea acestora asupra trăsăturilor stilistice care au caracterizat repertoriile cvasi-impuse : din Coreea de Sud și Japonia (candidații cu cea mai numeroasă participare, impecabil puși la punct din punct de vedere tehnic, șlefuiți la academii europene, care au cântat pe instrumente valoroase), din Rusia și din Europa de Vest. Credem că cea de a doua etapă a pus multe „întrebări” juriului alcătuit din 9 personalități foarte diferite ca formație, stil interpretativ propriu și perimetru de desfășurare profesională: Pierre Amoyal, Agustin Leon Lara, Florin Croitoru, Mikhail Kopelman, Sergey Kravcenko, Mihalea Martin, Igor Petrushevski, Bujor Prelipceanu și Mieczysław Szlezer - pentru

Park Sungmi

că cei 12 au evoluat pe o curbă pronunțat ascendentă, cu accent pe muzicalitate, pe expresivitate chiar în lucrări destinate altă dată exclusiv virtuozității (Paganini

spre exemplu). Rând pe rând violoniștii și-au etalat capacitățile artistice în opusuri beethoveniene

Fédor Roudine

purtătoare de conținut filosofic, în delicatele teme lirice ale *Rondourilor brillante* scrise de Schubert sau înfioratele și dramaticile prelucrări ale *Fanteziilor* aparținând lui Schumann, alături de alte piese de mare virtuozitate extrase din Paganini, Saint-Saëns, Ysaÿe și Wieniawski – suprafețe sonore de mare amploare și dificultate tehnică mai puțin întâlnite în programele recitalurilor curente. Pentru etapa a III-a, ca în jocul Agathe Christie „au rămas doar șase”... Ștefan Lavrov (Rusia), Fédor Roudine (Franța), Yang Yoon, Wonhee Bae, Park Sungmi (Coreea de Sud) și Ștefan Tarara (Germania). Pe scena Atheneului aleșii s-au desfășurat pe minunatele sonorități ale sonatelor lui Debussy și Ravel sau în clar-obscurul neliniștitorului Brahms (excelent realizat de Ștefan Tarara alături de pianista Lora E. Vakova - Tarara). Patru dintre concurenți și-au încercat abilitățile artistice pe *Sonata a II-a în fa* de Enescu (inedită și foarte rafinată interpretarea lui Fédor Roudine), în timp ce Bae Wonhee alături de remarcabilul pianist Peter Wittenberg a redat cu mare finețe Suita *Impresii din copilărie op.28*. Pentru lucrarea enesciană cuplul Tarara/ Vakova a ales sublima *Sonată a III-a „în caracter popular românesc”* căreia i-au conferit o impresionantă interpretare prin justetea construcției, bogăție timbrală, acuratețea textului încărcat de indicațiile autorului și sensibilitate personală. În urma deliberării, juriul a desemnat cei trei finaliști: Bae Wonhee – 27 de ani, violonistă cu execuții tehnice perfecte dublate de o extraordinară sensibilitate și feminitate -, Fédor Roudine – 22 de ani, care adoptă soluții foarte personale, emanații ale unui temperament debordant - și Ștefan Tarara – 28 de ani, de origine română, exponent al școlii celebrului Zakhar Bron, care a convins atât prin perfecțiunea realizării tehnice,

expresivitate cât și prin atitudinea mai conservatoare, agrementând cu gust bunul stil european, amintind de generația de aur postenesciană. Finala s-a desfășurat alături de orchestra filarmonicii bucureștene la pupitrul căreia s-a aflat Daisuke Soga. Deși Wonhee Bae căreia i s-a decernat premiul al III-lea a avut o prestație excepțională pe parcursul etapelor precedente și a înglobat în *Concertul pentru vioară op. 35* de Ceaikovski multe idei artistice care au amplificat suflul romantic, o anumită suprasolicitare a cordelor instrumentului a trădat stressul la care a fost supusă. A urmat Fédor Roudine care a evocat cu un sunet expresiv, fin și elaborat valurile sonore ale *Concertului pentru vioară op 47* de Jan Sibelius. Despre acest opus se știe că este într-un fel predestinat să aducă premii, nenumărați violoniști datorându-și faima și trofeele acestui concert. Iată că și de această dată lozul a fost câștigător, tinerețea, talentul și charisma fiindu-i răsplătite cu prestigiosul premiu II. Marea revelație a competiției a reprezentat-o Ștefan Tarara căruia i s-a decernat Marele Premiu și Premiul pentru cea mai bună interpretare a unei lucrări de Enescu (alături de Lora Vakova). Evoluția sa permanent ascendentă de la o etapă la alta, rezultat al unei solide

Ștefan Tarara

culturi care depășește cu mult cadrul muzical, s-a concretizat tocmai prin stăpânirea precisă a diferențelor existente în cadrul stilurilor, esențială pentru un veritabil artist. În interpretarea aceluiași *Concert* de Ceaikovski – publicul și cunoscătorii având de această dată oportunitatea de a asista la o audiție comparată – s-au remarcat luminozitatea sunetului, echilibrul tempo-ului, claritate și monumentalitate în construcția discursului muzical, agogică și atitudine scenică adecvate. Obținerea acestor distincții este cu atât mai prețioasă cu cât ele au fost dobândite în cadrul unei competiții foarte strânse, cu concurenți apropiați în ce privește valoarea, pregătirea foarte bună, talentul și desigur experiența, fiecare dintre ei fiind deținători ai unor premii și medalii de la alte concursuri internaționale de interpretare. Să așteptăm cu încredere competiția din 2016....

Finalele Concursului internațional „George Enescu”

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Decalat cu un an față de ritmul obișnuit de desfășurare, Concursul Internațional „George Enescu” i-a reunit la început de toamnă pe tinerii talentați veniți la București pentru a cuceri laurii uneia dintre cele mai prestigioase competiții muzicale ce le este destinată.

În cadrul celor patru secțiuni ale concursului – vioară, violoncel, pian și compoziție – tinerii muzicieni au trecut mai multe etape în care au dovedit exigențelor juriului că merită să primească premiile concursului ce stă la loc de cinste alături de alte asemenea manifestări organizate în diverse colțuri ale lumii. Prima secțiune ce și-a desemnat câștigătorii a fost cea de vioară, instrument căruia patronul spiritual al concursului, George Enescu, i-a dedicat unele dintre cele mai frumoase pagini muzicale compuse de acesta.

După mai multe etape, în care juriul condus de Pierre Moyal i-a selectat pe cei mai buni dintre cei buni, seara finalei i-a dus pe scena Ateneul Român alături de Orchestra Filarmonicii „George Enescu” condusă de dirijorul

japonez Daisuke Soga, pe tinerii Fedor Roudine (Franța), Wonhee Bae (Coreea de Sud) și Ștefan Tarara (Germania, dar de origine română). Primul dintre aceștia, Fedor Roudine câștigător al premiului al II-lea, a interpretat *Concertul pentru vioară și orchestră în re minor* de Jan Sibelius, versiunea sa fiind una corectă și curată din punct de vedere intonațional și tehnic dar destul de neconvingătoare din perspectivă interpretativă. În schimb, Wonhee Bae, câștigătoarea premiului al III-lea a avut o interpretare remarcabilă a *Concertului în Re major pentru vioară și orchestră* de Piotr Ilici Ceaikovski, presărată însă cu câteva momente de inexactitate intonațională, importante într-un concurs.

Preferatul juriului, ca și al publicului, și cel desemnat câștigător al Concursului „Enescu”, secțiunea vioară a fost Ștefan Tarara, violonist german de origine română ce a impresionat, în aceeași partitură ceaikovskiană, prin acuratețea tehnică, expresivitatea frazării, siguranța trăsăturii de arcuș și calitatea sunetului. De altfel, Ștefan Tarara a atras atenția încă din etapele anterioare, când a interpretat una dintre cele mai dificile partituri enesciene dedicate vioarei: *Sonata nr. 3 pentru pian și vioară „în caracter popular românesc”*.

După câteva zile, a venit rândul secțiunii violoncel să-și desemneze

Eun-Sun Hong

laureații, juriul al cărui președinte a fost Lluís Claret selectând pentru finală, unde concurenții au fost acompaniați de aceeași orchestră a Filarmonicii „George Enescu” ce l-a avut, de această dată, la pupitru pe Ovidiu Bălan, trei tineri muzicieni: Eun-Sun Hong din Coreea de Sud, Tony Rymmer (în final, premiul al II-lea) și Sarah Rommel (premiul al III-lea) din Statele Unite ale Americii. Deși reprezentanții școlii muzicale nord-americane au făcut o bună impresie în Concertul în si minor de Antonin Dvorak, respectiv în Concertul în mi minor de Edward Elgar, cea care a impresionat asistența, obținând premiul I al secțiunii violoncel din cadrul Concursului „Enescu”, a fost tânăra sud-coreeancă Eun-Sun Hong. Aceasta a realizat o convingătoare interpretare a Concertului nr.1 de Dmitri Șostakovici, una dintre cele mai dificile partituri dedicate instrumentului, în care a demonstrat o foarte bună stăpânire a tehnicii violoncelistice, o acuratețe intonațională aproape desăvârșită, dar mai ales o foarte bună înțelegere a expresiei opusului prezentat.

După două finale în care am avut o dispută artistică între reprezentanții Asiei și cei ai Europei, apoi cei nord-americani, secțiunea pian a Concursului „Enescu” și-a desemnat laureații exclusiv dintre europeni. Mai întâi a urcat pe scenă, alături de

Sebastian Androne

solicitata orchestră a Filarmonicii „George Enescu” condusă în ultima seară de Justus Franz, pianistul grec Vassilis Varvaresos, câștigător al

premiului al III-lea, care a oferit o interpretare tinerească a Concertului nr.1 în si bemol minor de Piotr Ilici Ceaikovski, dar cu unele momente destul de neconvingătoare. A urmat apoi tânărul rus Ilya Rashkovsky, impresionant în Concertul nr.3 în re minor de Serghei Rahmaninov, în care a demonstrat o excelentă stăpânire a tehnicii pianistice și o bună înțelegere a spiritului partiturii, ce l-au ajutat să obțină premiul al II-lea (în opinia mea, ca și a unei bune părți a publicului ce l-a aplaudat entuziasmat la finalul interpretării sale, merita poate chiar premiul I). Seara a fost încheiată de cel ce a și câștigat secțiunea pian a Concursului „Enescu” în viziunea juriului condus de reputatul Jean Claude Pennetier, spaniolul Josu De Solaun care a interpretat *Concertul nr. 1* de Ceaikovski într-o versiune mai sobră, mai apropiată de expresia romantică a

opusului și mai convingătoare decât cea auzită câteva zeci de minute mai devreme.

Amintind că laureații secțiunii compoziției au fost doi tineri români, Sebastian Androne și Alexandru Ștefan Murariu, remarcăm la finalul celei de a XIV-a ediții a Concursului Internațional „George Enescu”, o confirmare a tendinței ultimilor ani, de echilibru între trei mari școli muzicale: cea europeană, exponentă a unei bogate tradiții, cea nord-americană și cea asiatică, aflată într-un progres continuu ce se manifestă prin impunerea tot mai multor interpreți din această zonă geografică pe marile scene ale lumii. De asemenea, prin concursul de la București creații importante ale lui George Enescu sunt păstrate în circuitul internațional și sunt lansate noi nume ale artei interpretative ce vor intra în atenția lumii muzicale de pretutindeni.

Enescu - pedagogul fără catedră, dar și fără simbrie

Viorel COSMA

Pe 19 august, este ziua „sfântă a muzicii românești”, data nașterii lui George Enescu. Aniversarea actuală însă, dispune de o încărcătură aparte: învățământul muzical românesc împlinește la 6 octombrie 2014, 150 de ani de existență, iar marii dascăli ai școlii noastre de ieri merită o plecăciune, de recunoștință. George Enescu este unul dintre cei mai străluciți profesori din lume. Modestul nostru profesor - dacă ar fi fost astăzi în mijlocul nostru - ar zâmbi cu certitudine, în clipa când i-am aminti că cel mai vechi Conservator de Stat din țara noastră (cel de la Iași) l-a proclamat „profesor emerit” și „doctor honoris causa”. Surâsul enescian provine dintr-un paradox administrativ: George Enescu nu a deținut în toată viața lui de muzician, *niciodată*, o catedră în învățământul românesc! Această contradicție pare un fenomen unic în didactica mondială. Cine nu știe, de pildă, că maestrul român i-a modelat pe Dinu Lipatti, Lola Bobescu, Corneliu Gheorghiu, Mihai Constantinescu, Mircea Bârsan, Vasile Filip, Constantin Nottara, Clara Haskil, dar și pe virtuozii străini Yehudi Menuhin, Ida Haendel, Uto Ughi, Cristian Ferras, Arthur Grumiaux, Yvonne Astruc? Cine nu știe astăzi că Enescu i-a descoperit pe copiii-minune Lipatti, Radu Mihail, Valentin Gheorghiu, Mândru Katz, Socrate Barozzi-salvându-i de la anonim sau de la pierderea ireparabilă în istoria artei noastre?

O lecție particulară cu Enescu valora, cât un curs permanent de luni de zile la un profesor de Conservator. George Enescu a fost un dascăl *atipic!* Nu ședea cu vioara în mână, spunându-i elevului: „Vezi așa, să pui degetele aici și să faci ca și mine!!!” Am vorbit adeseori cu Yehudi Menuhin, Lola Bobescu, Corneliu Gheorghiu, Sandu Albu, Vasile Filip, despre „*inefabilul enescian*” - acesta era „*secretul*” profesorului Enescu-pe care îl transmitea discipolilor săi. Recomandările sale profesionale priveau *idea muzicală, viața interioară* a partiturii, sonoritatea unui pasaj, *farmecul nescris* al frumosului sonor, culoarea particulară a *vibrato*-ului. Un *Master Class* cu partitile pentru vioară de Bach de exemplu, însemna o experiență profesională pentru toată muzica preclasică din secolul cantorului de la Leipzig. O simplă parcurgere a *Concertelor*

Expoziția „George Enescu și învățământul muzical românesc” realizată de Muzeul Național „G. Enescu”

pentru vioară de Mozart, se transforma într-o memorabilă dizertație de stil muzical. Un *Concert* de Paganini, Beethoven sau Ceaikovski, echivala cu o întregă incursiune în toată literatura romantică a vioarei. Iar sintagma „*în caracter popular românesc*” din *Bagatela* lui Scarlatescu, preluată în propriile sale capodopere, însemna o pledoarie de pătrundere în esența folclorului autentic național. Acestea erau „*mărunțișurile tehnice*” care se învățau de la profesorul de geniu - George Enescu -.

Timp de o jumătate de secol după moartea maestrului, nimeni nu a reușit, până astăzi, să închege un catalog al elevilor săi. Mereu apare câte un nou violonist, pianist, compozitor care declară că i-a fost discipol, auditor. Înșuși Enescu cred că nu a ținut evidența tinerilor cărora le-a îndrumat pașii sau cariera. Era, însă, extrem de fericit când auzea, câteva cuvinte de recunoștință pentru efortul depus -aproape totdeauna- *dezinteresat* material pentru profesiunea „ascunsă” de pedagog. Harul didactic al lui Enescu nu a fost încă pe deplin descoperit, recunoscut, sistematizat profesional de către cercetători și enescologi, spre a-l așeza pe maestrul român în fruntea marilor profesori ai secolului al XX-lea. Iată de ce, Muzeul Național „George Enescu” a încercat prin această expoziție aniversară, să atragă atenția în mod public că a sosit momentul sa i se adauge polivalentului geniu al muzicii românești și universale, încă o cunună de flori, pe ale caror petale să fie înscris modestul cuvânt de „profesor” singular.

Panoramic RadiRo Jurnal de festival

(20 - 27 septembrie 2014)

Grigore CONSTANTINESCU

Festivalul Internațional RadiRo, ediția II-a, organizator Radio România, director de onoare dirijorul Cristian Mandeal, s-a desfășurat în studioul de concerte „Mihail Jora” între 20-27 septembrie. Lansarea evenimentului a determinat invitarea mai multor ansambluri – cinci orchestre radio, pentru opt serate de concert – dar și afluența melomanilor dornici să urmărească astfel de manifestări la București, inclusiv prin transmisiunile radiofonice în direct. Dincolo de ideea organizării acestui festival, în alternanță cu Festivalul internațional „George Enescu”, momentul acesta aduce în prim-plan, deocamdată la nivel european, ideea specificului formațiilor invitate. În istoria

ansamblurilor simfonice apariția, încă din secolul trecut, a formațiilor orchestrale radiofonice, este un fenomen caracteristic ipostazei moderne a muzicii. Detaliind, pentru afișul primei ediții a Festivalului Internațional RadiRo au fost alese Orchestra Națională Radio, Finish Radio Symphony Orchestra, Prague Radio Symphony Orchestra, Stuttgart Radio Symphony Orchestra, Orchestre Nationale de France, ansambluri care însumează, fiecare, multe decenii de existență. Într-un fel, datorită Festivalului Internațional RadiRo, organizat de Radio România, se definește în lumea muzicală un nou concept – Orchestrele Radio – deosebit de cel al orchestrelor filarmonice. Preocupările nu se suprapun, căci aceste orchestre sunt îndrumate mai ales către realizările de înregistrări sau transmisii radiofonice în

direct așa cum se reflectă în jurnalul obligațiilor radiofoniei, specific din care decurge și dependența producției lor de microfonie, inginerie de sunet și repertoriu. Desfășurarea programelor RadiRo în Studioul de concerte „Mihail Jora” al Societății Române de Radio a demonstrat existența necesității calității sonore pentru producțiile ce caracterizează însușirile spațiului special de înregistrări.

Finnish Radio Symphony Orchestra

Inaugurarea evenimentului festivalier, care luminează cu muzica repertoriului simfonic, a aparținut **Orchestrai Radio Finlandeze**, cu un program divers și atractiv. Muzicienii finlandezi au evoluat cu vigoare și expresivitate, urmărind bagheta lui Joshua Weilerstein, subtilele indicații dirijorale, de o eficiență captivantă și pentru public. Orchestra aceasta este unul dintre multele ansambluri ale Finlandei, capabilă în țara sa și peste hotare să suporte orice competiție de calitate, răspunzând totodată cerințelor ce îi revin în promovarea repertoriului național. Din acest punct de vedere, am comparat **Cântecul primăveri** de Sibelius cu **Rapsodia**

Română nr. 1 enesciană, acordată ca supliment. Spiritul creator și modalitatea de comunicare înclină balanța succesului spre Enescu, cântat de finlandezi cu suplețe, variabilitate dinamică și entuziasm. Pentru **Concertul nr. 4** de Beethoven, pianistul invitat, Jonathan Biss, a fost un solist capabil să susțină dialogul cu orchestra, într-o desfășurare care ar părea favorabilă replicilor și acompaniamentului simfonic. Punctul de vârf al programului a fost **Suita nr. 1, Peer Gynt** de Grieg, o autentică versiune scenică spectaculară, colorată și expresivă, romantică, impresionantă în cele patru tablouri ale narațiunii

muzical-dramatice. Poate că, mai mult decât pentru **Till Eulenspiegel** de Richard Strauss, în muzica lui Grieg, Joshua Weilerstein a stăpânit adresarea dirijorală necesară pentru derularea muzicii. Parafrazând proverbul din bătrâni, “ziua bună se cunoaște de dimineață”, încheiem această primă consemnare a deschiderii manifestărilor internaționale RadiRo subliniind că “un Festival bun se cunoaște de la primul concert.”

Orchestra Națională Radio (I, II)

Impresia de continuitate între manifestările Festivalului a fost creată prin deschiderea celui de al doilea concert, în care Orchestra Națională Radio a interpretat **Rapsodia a doua** din **opus 11**, urmând

finlandezilor care cântaseră “ prima Rapsodie română” de George Enescu. La pupitrul dirijoral, directorul de onoare al Festivalului, maestrul Cristian Mandeal, a semnat o versiune surprinzătoare prin accentele dramatice conferite muzicii. Așteptam apoi cu interes două capodopere straussiene, programate ca omagiu al aniversării a 150 de ani de la nașterea marelui compozitor german. Se știe, capodopera finală a creației sale, **Ultimele patru lieduri**, merită toată atenția și afecțiunea melomanilor. Mandeal și orchestra au adoptat o tensiune poetică bogată în nuanțe meditative, însoțind însă o evoluție plată expresiv, fără dicție și ofertă vocală, a sopranei Katarina Iovanovic. Nimic

convingător sau calitativ în prezența sa concertantă, răsplătită cu aplauze convenționale. Cealaltă capodoperă, pentru încheierea concertului ONR, era celebra **Simfonie a Alpilor**, film de sunete ale unei călătorii alpestre, cu orchestrații care derulează imagini spectaculoase. Maestrul Cristian Mandeal a obținut de la colaboratorii săi din ansamblul simfonic Radio, efecte impresionante, învecinate cu așteptările compozitorului, rezultat artistic ovaționat de public. Aplauzelor, dirijorul și Orchestra Națională Radio le-au răspuns cu un supliment muzical enescian, **Sarabanda din Suita a doua**, răspândind o liniște dorită de noi toți, după efortul colectiv, sală-scenă, pentru secunda serată a Festivalului.

Orchestra Națională Radio, cu un al doilea program în Festival, s-a înscris în competiția interpretativă la poli opuși; dirijoral un maestru cu mare experiență, la vârsta maturității – Cristian Mandeal și un dirijor cu o carieră de patru stagioni, care găsește audiență, succese pretutindeni, la vârsta începuturilor – Case Scaglione. Pe acesta l-am urmărit, doar tangențial comparând ceea ce obține de la cea mai importantă orchestră românească radio și cântărind receptivitatea muzicienilor noștri. Dacă despre **Simfonia Alpilor** de

Strauss, dirijată de Mandeal, s-a vorbit deja, și despre versiunea **Simfoniei a III-a** de Brahms, semnată de Case Scaglione, merită formulate poate alte opinii. Tânărul șef de orchestră stăpânește partitura, este activ în conducerea muzicii, utilizând o plastică gestuală coregrafică, evident îndreptată spre efectul expresiv. Poate nu-i recunoaștem încă vigoarea experienței, dar muzicalitatea este totuși prezentă. Am apreciat așa-ceva în dialogul său cu solistul **Concertului pentru vioară** de Richard Strauss, lucrare de adolescență a compozitorului aniversat în 2014. Solistul, Alexandru Tomescu nu a avut rezerve față de romantismul juvenil, medelssohnian, al muzicii, evoluând cu o performanță cuceritoare de virtuoz. **Preludiul la după amiaza unui faun** de Debussy precedase acest program al ONR, subiect de demonstrație a mijloacelor subtile de variație a sonorităților. Deci, să vorbim de un ansamblu simfonic competitiv, cu rezultate marcate de aplauzele publicului care, cum este firesc, știe și poate să prețuiască muzicienii gazde, din Casa Radio.

Prague Radio Symphony Orchestra (I, II)

Prague Radio Symphony Orchestra s-a întâlnit în Studioul de concert “Mihail Jora” cu un public entuziast, capabil să aprecieze calitatea prestației ansamblului oaspete la Festivalul internațional Radiro. Subiectul programului avea mai multe înțelesuri, privitor la apogeul simfonic romantic al muzicii central-europene, Cehoslovacia - reprezentată de Dvorak și Austria - căreia îi aparține Mahler. Este adevărat, programarea **Concertului de pian** semnat Antonin Dvorak putea interesa ascultătorii, mai ales că lucrarea nu a fost ascultată la noi în ultimul timp. Impresia este modestă, deoarece nici concertul de pian, nici cel de vioară nu suportă comparația cu superbul concert dedicat de Dvorak violoncelului. Pianistul Jan Simon a slujit “cauza” acestei audiții, cu o sânguință potrivită și pentru cauze mai bune decât această lucrare, care a fost repede uitată după audierea suplimentului acordat de solist, **Mazurca în La minor** de Chopin, prilej ca Simon să-și demonstreze calitățile și școala pe care o reprezintă. Dirijorul Tiberiu Soare l-a acompaniat cu atenție, “încălzind” orchestra pragheză pentru impresionanta **Simfonie I, în re major**, “Titanul” de Gustav Mahler. Să subliniem meritele Orchestrei Radio-Praga în ce înseamnă profesionalismul prestației sale artistice și receptivitatea la gestul dirijoral incitant, stăpânit eficient de Tiberiu Soare. Pentru un edificiu simfonic atât de complex, dirijorul român a găsi cele mai convingătoare soluții în arhitectonica tempourilor, culorilor timbrale și dramaturgiei muzicale. A meritat din partea publicului, cum era și firesc, cele mai bune aprecieri. Mai mult,

dialogul ansamblului cu șeful de orchestră ne-a demonstrat că s-a realizat un nivel de performanță și pregătire interpretativă specifică orchestrelor care activează, mare parte din timpul prestațiilor, în activitatea studiourilor de înregistrări.

Al doilea concert susținut de **Orchestra radiofonică pragheză** a fost așteptat cu un interes special, datorită prezenței la pupitru a maestrului Ondrej Lenard cel care, de mai multe stagiuni, răspunde ca director de destinul ansamblului ceh. Programul, alcătuit din reciprocitatea compo-nistică a muzicii straussiene cu cea a lui Dvorak, părea interesant. Însă, debutul concertului, cu **Vals din Cavalerul Rozelor**, lăsa impresia că așteptările noastre au fost zadarnice, deoarece viziunea interpretativă a dirijorului față de această celebrisimă pagină vieneză era estompată de cenușul și apatia expresiei, în care, cu greu, l-am recunoscut pe marele compozitor omagiat. Șansa de succes a fost urmarea, cu **Burlesca pentru pian și orchestră** în care ambianța a devenit mult mai vie și antrenantă, în primul rând datorită solistului, Horia Mihail, invitat să colaboreze cu muzicienii praghezi. O pianistică viguroasă s-a întâlnit cu cerințele acestei unice lucrări pianistice concertante a lui Richard Strauss. Horia Mihail a captat atenția membrilor orchestrei și, firește, a dirijorului Lenard, obținând din partea melomanilor succesul meritat de solist. De aici, a pornit și „starea de bine” a muzicienilor, dornici să demonstreze cum s-a clădit gloria compo-nistică națională a lui Antonin Dvorak. Pas cu pas, expresia a sporit în emoție și participare, impunând audienței **Simfonia a VII-a**, tumultoasă în

prima parte, poetică în cea secundă, spirituală în Scherzo Vivace și eroică pentru Finale Allegro. În acest context, Prague Radio Symphony Orchestra nu a putut refuza bisurile cerute de public, cu două dintre memorabilele „Dansuri slave” de Dvorak, oferite ascultătorilor. Ascensiunea calității de comunicare de-a lungul concertului este semnul prin care muzicienii cehi și-au arătat bucuria de a fi venit la București, pentru primul lor turneu în România.

Stuttgart Radio Symphoniy Orchestra (I, II)

Putem aprecia că evoluția realizată de **Stuttgart Radio**

dată ținem seama de aplauzele pline de energie ce au răsplătit-o. **Stuttgart Radio Symphony Orchestra** are un profil particular. Din debutul poemului **Don Juan** de Richard Strauss am simțit forța atacului și specificul sonorității lucrate în studio, caracteristici urmărite de dirijor, împreună cu muzicienii profesioniști ai ansamblului, pe coordonate stilistice straussiene. Debutul a fost impresionant și oarecum contrastant cu poetica muzicală a **Seherazadei** de Maurice Ravel, o lume de nuanțe subtile, rezonând la farmecul vocii și interpretării mezzo-sopranei Ruxandra Donose. Minunată prezență artistică, artista

Symphony Orchestra pe podiumul Studioului de concerte „Mihail Jora” a fost, încă de la primul concert, „vârful de lance” al celei a doua ediții a Festivalului Internațional Radiro. Sub conducerea directorului acestui ansamblu simfonic, dirijorul francez Stéphane Denève, ne fost dăruit, în condiții artistice entuziasmante, un program orchestral Richard Strauss – Maurice Ravel. Probabil că strategia repertorială impune, în asemenea prezențe de turneu, lucrări ce asigură succesul în fața unui public care nu a mai întâlnit această orchestră, decizie corectă

ne-a dăruit clipe de neuitat, îmbinând timbrul cu nuanța, cuvântul cu rostirea modulată a versurilor lui Tristan Klingsor. Revenind la Strauss, cu poemul **Moarte și transfigurație**, Stéphane Denève a condus convingător eposul unei ample meditații filozofice, sub arcuirea destinului care veghează asupra morții și vieții. Ce ar mai fi de spus, după strălucioarea imagine a lui Ravel, cu **La Valse**, ascensiune de neoprit către explozia temperamentală finală? Poate faptul că, prin muzica lui Bizet și Fauré, cele două bisuri de muzică franceză

oferite, ne doream să mai ascultăm această minunată orchestră și în a doua seară.

În prima cronică despre concertul susținut de **Stuttgart Radio Symphony Orchestra**, observăm importanța orientării repertoriale, în vederea unui tuncu. Participarea la Festivalul Internațional RadiRo poate însemna totodată și o competiție între ansamblurile

Orchestre National de France

Ansamblu octogenar, **Orchestre National de France** și-a marcat istoria cu un număr considerabil de prime audiții și capodopere repertoriale, înregistrate pentru emisii radio, teaurizare de audiții și discuri, îmbinate cu prezențele "live". Renumele a precedat invitația în Festivalul Internațional RadiRo, pentru a susține un program care rima, majoritar, cu proveniența interpreților. Deci, muzică de Glazunov – **Concertul**

pentru vioară, solist Vadim Gluzman, **Simfonia a II-a** de Rachmaninov, dirijor, Vassily Sinaysky, directorul Teatrului Bolșoi din Moscova. O seară profesională, serioasă, cu muzicieni capabili să reprezinte repertoriul unei culturi componistice europene de la începutul secolului trecut, meritând aprecierea că o astfel de execuție poate fi recomandată pentru un disc. Violonistul solist, venit din Izrael, este deplin familiarizat cu piesa de succes a lui Glazunov, depășind orice problemă de tehnică și expresie în favoarea

europene cu acest specific. În al doilea program, orchestra din Stuttgart a propus o capodoperă cvasi necunoscută publicului bucureștean – **Concertul nr. 2 pentru vioară și orchestră** de Bela Bartók. Lucrare de valoare din ultima jumătate de veac, acest concert demonstrează o concepție expresivă modernă, bine gândită pentru solist în dialog cu orchestra. Partenerii realizării interpretative, dirijorul Stéphane Dénève și violonistul Nikolaj Znaider, ne-au dăruit o versiune credibilă, probabil astfel dorită și de compozitor. Dacă ar trebui comentată evoluția lui Znaider, totodată și un dirijor de succes, să subliniem unitatea între meritele tehnicii instrumentale și gândirea expresivă a formei muzicale, argumente ale calității de adresabilitate cu care a convins ascultătorii. Încheierea programului ne-a adus, prin **Simfonia a IV-a** de Brahms, cel mai impunător mesaj al muzicii germane, de la Beethoven până la finalul Romantismului brahmsian. Interpretarea dirijorală era marcată de rigorile construcției arhitectonicii sonore, perfecțiunea formei, bogăția melosului, spontaneitatea în stăpânirea orchestrației. Într-un fel, l-am caracterizat astfel pe dirijorul-director al formației din Stuttgart, care are forța de a uni muzicienii orchestrei într-o singură și impresionantă respirație.

audiției, în fața publicului bucureștean. Conform tradiției, o piesă solo de Bach, **Gavota**, a încheiat prezența sa scenică pe linia execuțiilor de maestru. Vassily Sinaysky s-a recomandat spectatorilor, la început, cu un scurt moment de muzică Richard Strauss, fără vreo ocazie de a demonstra o anume calitate. În schimb, pentru Simfonia rachmaninoveană a avut resursele de comunicare preluate de la școala dirijorală rusă, "via" Kondrașin, precum și măiestria proprie, semnalată de medalia de aur cucerită în 1973 la Concursul Karajan. Pulsul romantic, unitatea de sunet și diversitatea replicilor solistice au servit bogata tematică a compozitorului, plasând în plan principal expresia. Ca o promisiune de voie bună, muzica unui Offenbach "pur sânge" a încheiat acest al optulea concert cu un vesel mesaj spiritual din **Viața pariziană**, ca să știm de unde vine și ce face această Orchestră, răsplătită de aplauzele dedicate și concertului final al Festivalului Internațional RadiRo. Bilanțul pentru unica manifestare de acest profil din Europa: 5 orchestre radio, 8 concerte în 8 zile de Festival, peste 8.000 de spectatori, 15 soliști și dirijori invitați, 9 lucrări de Richard Strauss, compozitorul omagiat în 2014.

Impresii de la Innersound

Irina NITU

Ca Făt-Frumos din poveste, *Innersound* crește spectaculos de la an la an și devine sub ochii bucureștenilor un eveniment cultural emblematic al lunii septembrie. Acest festival se datorează Asociației Opus cu ai săi directori artistici – compozitoarele Diana Rotaru, Sabina Ulubeanu – și directorul executiv, compozitorul Cătălin Crețu.

Entuziasmul și competența lor au asigurat proiectului o anvergură și o ținută de mare clasă, după cum am putut remarca încă de la primele concerte. Așadar, iată impresii despre câteva dintre acestea...

Prima zi: **RTÉ ConTempo Quartet & Mihai Cucu**, un concert cameral care m-a făcut să mă gândesc că subtitlul lui - „Întâlniri în timp și spațiu” - ar putea fi foarte bine subtitlul întregului festival... Oricât de bizar ar părea unoria, alăturarea dintre „clasicul” Ludwig van Beethoven și contemporanii Donnacha Dennehy sau Steve Reich nu numai că a prilejuit meditații profunde asupra evoluției actului componistic de-a lungul istoriei muzicii, ci a demonstrat și faptul că celebrul „clasic” este poate mai „modern” decât contemporanii enumerați anterior. Pentru cei ce vor să se convingă – sau nu s-au convins încă, recomand audiția opus-ului 133, îndeosebi ultima parte, cea interpretată în concert de Bogdan Sofei (vioară), Ingrid Nicola (vioară) Andreea Banciu (violă) și Adrian Mantu (violoncel).

Dedicată ansamblului **RTÉ ConTempo**, piesa *Pushpulling* (2007) a compozitorului irlandez Donnacha Dennehy a urmat *marii fugi* beethoveniene, remarcându-se prin claritatea gândirii componistice și echilibrul compoziției. Mi s-a părut asemeni unui *intermezzo* dinamic, structurat pe gesturi omogene, aflate în totală concordanță cu semnificația celor încifrate în titlul pisei, minunat abordată și interpretată de membrii cvartetului. Finalul a fost rezervat lui Steve Reich și a compoziției *Different Trains* (1988) pentru cvartet și bandă, o lucrare cu un substrat motivațional puternic, minimalist-repetitivă, reprezentativă pentru creația americanului Steve Reich. Și cu această ocazie am apreciat implicarea interpreților respectiv capacitatea lor de a

susține o asemenea partitură. Din păcate, vioara întâi (instrumentul) a fost cel care a cedat, la propriu, ultima parte a piesei fiind reluată cu succes după remedierea problemei. Am lăsat la urmă aportul lui **Mihai Cucu** la reușita concertului, artist video mulțumită căruia piesele lui Beethoven și Reich au beneficiat de proiecții în timp real. Personal, am apreciat-o pe cea din urmă, despre care pot afirma că a facilitat, într-adevăr, urmărirea/audiția *trenurilor* lui Reich.

Per total, întregul concert, cu toate elementele și surprizele ivite pe parcurs, a fost convingător, demonstrând că nu doar profesionalismul, ci și atitudinea interpreților, relaționarea lor cu publicul are un grad extrem de important asupra percepției a ceea ce se întâmplă pe scenă. Blugii, o coardă buclucașă sau un căluș desprins de pe vioară nu apar ca elemente negative atâta timp cât interpreții depășesc acest tip de momente printr-o atitudine pozitivă și deschisă față de publicul lor. **RTÉ ConTempo Quartet** a făcut față cu brio unor situații neprevăzute, care au „umanizat” într-un fel primul eveniment muzical al *Innersound*-ului. Felicitări!

În cel de-al doilea concert ni s-au prezentat **Cătălin Crețu** (*synthesizers, electronics* – mi-ar fi plăcut să traduc termenii în limba română, dar suna mai bine astfel...), **Dan Alexandru** (percuție și *electronics*) și **Thomas Myrmel** (*electronics*, Olanda).

Concertul lor a constat în muzică preponderent electronică, generată și prelucrată cu ajutorul tehnologiei digitale. Evident, imaginea interpreților este modificată (sau lărgită cu noi atitudini), după cum ne-au demonstrat îndeosebi Cătălin Crețu, „simțind” și declanșând o

muzică pulsatorie din spatele unor butoane, sau invitatul special al serii, Thomas Myrmel, prin gestică specifică necesară mânării (agitării) unei mânuși generatoare de efecte sonore, electronice. Așa cum și Cătălin Crețu a afirmat, cred că e loc de tatonări în acest domeniu ofertant. El beneficiază cu siguranță de resurse sonore ce merită a fi exploatate, după cum ne-au demonstrat-o cei trei interpreți de-a lungul a câtorva compoziții, duo-uri sau trio-uri în care componenta electronică a jucat o

pondere destul de mare. Personal, am apreciat mai mult acele piese în care instrumentiștii s-au implicat mai mult în generarea ambianței sonore și așa menționată pe cea care – deși improvizată, din câte am dedus din explicația interpreților – a dat dovadă de echilibru și omogenitate: Cătălin Crețu la pian și Thomas Myrmel cu a sa mânușă (*controller*). Am considerat-o punctul culminant al concertului, eveniment cu sonorități foarte interesante, altele redundante, dar cu o alură inedită, în concordanță cu estetica festivalului.

A treia zi (căci n-au reușit să fie martora celei de-a doua) a reunit cel puțin două puncte de reper ale *Innersound*-ului. Primul – concertul sopranei **Irina Ungureanu** și al flautistei **Riccarda Cafilisch**, două artiste de mare clasă, a căror interpretare a avut darul de a convinge publicul prin intermediul unui repertoriu divers. Pe Irina Ungureanu am mai ascultat-o și într-una din edițiile anterioare ale festivalului, și mi-a câștigat încrederea încă de pe atunci. Am fost convinsă că ceea ce va alege să prezinte publicului va fi la un nivel înalt, și nu m-am înșelat.

Muzica tuturor celor șapte compozitori incluși în program a avut parte de o

versiune interpretativă de referință. Și în cazul muzicii contemporane, interpreții și creatorii se află într-un raport extrem de strâns, depinzând în mare măsură unii de alții. Receptarea unei creații (mai ales) contemporane poate deveni anevoioasă în lipsa unui interpret bun, la fel cum un interpret bun poate câștiga notorietate valorificând resursele muzicii contemporane. Irina Ungureanu și Riccarda Cafilisch au demonstrat că succesul unui concert de muzică contemporană se datorează coroborării a doi factori: muzică valoroasă și interpreți pe măsură. Personal, îmi manifest câteva rezerve vis-à-vis de *Music for Art Kites* de Toshi Ichiyanagi și *Hypnos Linea* de Philippe Schoeller, două piese care au reprezentat „coborășurile” concertului. Culminațiile acestuia au fost... mai multe, *Bocetul Doinei Rotaru* impresionând cu adevărat, despietrand orice inimă sau suflet prin incantațiile lui. *Litania* lui **Giacinto Scelsi** și *Der kranke Mond* din *Pierrot lunaire* de **Arnold Schönberg**, alături de *2 little whos* de **Diana Rotaru** au constituit momente de maximă expresivitate muzicală și interpretativă, fiecare dintre cele 4 ultime creații enumerate anterior fiind lucrări de referință ale repertoriului contemporan.

Seara de **film mult** ce a urmat acestui concert a adus în prim plan un concept inedit demarat și susținut de *Innersound*. Au putut fi vizionate nouă scurt-metraje mute cu fundal sonor interpretat live, compus special de către tineri compozitori români și prezentat de către membrii ansamblului **SonoMania** dirijat de Gabriel Bebeșelea.

Creațiile cinematografice au aparținut preponderent artiștilor autohtoni, dar și unora din Chile, U. S. A și Olanda. Fiind un eveniment sincretic, am apreciat acele filme care au convins prin imagine și sunet, idee și realizare. Plusurile și minusurile aferente fiecăruia dintre acestea constituie motive firești de

reflecție și autodepășire. Nu pot să nu amintesc însă câteva dintre creațiile prezentate, precum *The Gift* al lui Julio Pot (producător: Cecilia Baeriswyl, Chile; muzică de Gabriel Mălăncioiu, România), *This Room* al Diane Gheorghiu, muzică de Adina Sibianu (România) sau *Dream Shreds* de Mira Chendler (producător: Hein van Dijk, Olanda; muzica de Vlad Maistorovici), care au corespuns cel mai bine criteriilor formulate mai sus. În orice caz, e de apreciat amploarea și „greutatea” evenimentului în cadrul festivalului, precum și realizările tuturor artiștilor implicați în conturarea lui. Instituirea unor *Premii ale publicului* pentru cel mai bun film și cea mai bună coloană sonoră mi s-a părut o altă idee ingenioasă a organizatorilor, iar faptul că a fost dublată inclusiv de părerea unor specialiști în domeniu, aceștia stabilind prin vot cărui film i se acordă trofeul *Innersound*, e de bun augur. Rezultatele nu au coincis, bine-înțeles, dar acest lucru e oarecum inevitabil.

Trofeul i-a fost acordat lui Gabriel Durlan (producător

Adelina Adochiței) pentru filmul *În cerc*, iar premiul publicului a plecat în Chile, la Julio Pot și echipa care a realizat filmul *The Gift*, iar Gabriel Mălăncioiu a fost desemnat – tot de public – drept autorul celei mai îndrăgite coloane sonore (ea aparține aceluiași *The Gift* menționat anterior).

Alte două diplome au mai fost înmânate fotografiilor Ana Maria Tatu și Marius Encher, doi dintre fotografiile ai căror lucrări au fost selectate și expuse în incinta barului *Inspayer*.

Ultima seară din festival a reunit trei (sau chiar patru) evenimente, fiind cea mai „eterogenă”, după cum a catalogat-o pe bună dreptate și Diana Rotaru într-una din intervențiile sale la microfon. Sub egida titlaturii de „Întâlniri în timp și spațiu”, **Mercury Quartet (UK)** a închis seria concertelor camerale din

festival cu un program semnat **Edmund Finnis, Johan Treichel, Oliver Weeks și Dan Dediu**. Chiar dacă nu aceasta a fost ordinea pieselor din concert, am menționat în final numele compozitorului român deoarece creația sa, *Viscous Sun* op. 154 a fost cea care a constituit momentul-cheie al evenimentului, singura care a etalat pe deplin maturitate creatoare, inventivitate, dinamism și echilibru – calități ce au adus în prim-plan inclusiv valențele interpretative ale tuturor membrilor formației.

Vlad Maistorovici – vioară, Antoine Francoise – pian, Harry Cameron-Penny – clarinet și Collin Alexander – violoncel alcătuiesc un ansamblu tânăr, cu multe resurse, care poate urca pe virtuala scară valorică a formațiilor axate pe repertoriul muzicii ultimelor două secole dacă vor discerne (sau doar cerne) repertoriul abordat. Am constatat că multe formații potențial valoroase își îndepărtează publicul datorită compromisurilor făcute în selecția pieselor pe care le prezintă în concert, iar acest lucru ar fi destul de ușor de evitat. Bine-nțeles, interpretarea și aprofundarea câtor mai multe lucrări contemporane nu poate fi decât benefică pentru orice ansamblu și creatorii compozițiilor, din această simbioză rezultând o seamă de concluzii și experiențe pozitive de ambele părți. Dar atunci când sunt implicați și auditori, lucrurile ar trebui (poate) gândite și prezentate altfel.

Despre show-ul multimedia al formației **LeVant** – Playful Vertigos & Synergic Performatism pot spune că m-a impresionat minimalismul repetitiv al instalației video – triumphiurile în expansiune întipăririndu-mi-se puternic în memorie, precum și accesoriile „performerilor” (ochelari de soare și șepci).

Referitor la partea sonoră a evenimentului (muzica electronică), m-a trimis cu gândul la muzica ambientală, motiv pentru care decizia prezentării ei pe scenă, în formatul „clasic” al unui concert, nu mi s-a părut a fi în avantajul nimănui. Personajele animate ale serii (adică „performerii”), mișcarea, costumele și prezența lor scenică au încercat să contureze ideea de show, și

juducând după numite reacții ale publicului, au fost pe gustul unora. Sunt convinsă că proiectele lor viitoare vor câștiga și/sau pierde mulți alți spectatori.

Ultimul eveniment din cadrul *Innersound* s-a datorat lui **Henry Vega & Bart de Vrees**, artiști din Olanda mulțumită cărora am asistat la un veritabil spectacol desfășurat în incinta barului *Inspayer*. Au fost prezentate compoziții aparținând lui **Henry Vega, Bart de Vrees, Samuel Smith Saunders și Wilbert Bultink**, lucrări în care atât componenta auditivă, cât și cea vizuală au jucat un rol la fel de important. Altfel spus, muzica electronică și efectele percuției, a instrumentelor mai mult sau mai puțin convenționale, implicarea instrumentistului Bart de Vrees și etalarea abilităților lui actoricești excepționale au reprezentat ingredientele unui concert memorabil.

E adevărat, au existat momente ce au sugerat stări psihice extreme (la întrebarea obsedant repetată într-una dintre compozițiile sale: „What's the word?”, răspunsul meu ar fi: schizofrenie), dar acestea au fost salvate de o interpretare ireproșabilă a celor doi, fapt care mă determină să scriu că *Innersound* a avut parte de un final deosebit. *Jam session*-ul ce a urmat îl consider un eveniment adiacent, fiindcă pe alocuri a

fost ușor scăpat de sub control, dar concluzionez cu celebrul vers eminescian: „toate-s vechi și nouă toate”... E de fapt și o urare pe care o adresez *Innersound*-ului: să „îmbătrânească” prezentându-ne an de an lucruri noi!

Arta în viață, viața ca artă

Irinel ANGHEL

Competiția pentru desemnarea *Capitalei Culturale Europene* din anul 2021 stimulează activitățile instituțiilor cu profil artistic din orașele candidate, generând evenimente de anvergură. Este și cazul Craiovei, care a devenit un oraș extrem de activ pe plan cultural. Un aport major îl au în acest sens proiectele Operei Române Craiova, prin punerea în practică a multor inițiative deschise către locuitorii orașului și orientate spre beneficiul larg al acestora.

În perioada 13 – 17 august, spațiul public a fost astfel “cucerit” de o revărsare de sunet, mișcare și culoare, prin contribuția întregului colectiv al Operei Române Craiova (orchestră, cor, corp de balet, soliști), pe care directorul acesteia, domnul Antoniu Zamfir i-a antrenat într-o nouă “poveste-aventură”, de data aceasta pe străzile Craiovei, cu un spectacol prezentat în 5 cartiere ale orașului.

Prin ***Operissima – Visul unei nopți de vară pe străzile Craiovei*** – proiect realizat cu sprijinul Consiliului Local și al Primăriei Municipiului Craiova, am asistat la un reușit experiment socio-cultural, prin care spectacolul a circulat în cele mai surprinzătoare locuri, în apropierea caselor oamenilor. Opera Română Craiova a adus astfel artiștii, muzica, dansul între blocuri, în parcuri, lângă o poștă, în parc, lângă un hipermarket sau într-un loc de joacă. Spectatorii atrași în număr mare puteau fi văzuți peste tot: pe scaunele aduse de organizatori, în picioare sau în balcoanele blocurilor înconjurătoare, care au devenit astfel “loje de gală”.

Sub bagheta dirijorului Alexandru Iosub, artiștii au participat cu entuziasm, contribuind fiecare cu

profesionalism la acest frumos cadou făcut locuitorilor Craiovei, ce l-au apreciat cu aceeași bucurie. Au fost prezentate momente alese din spectacolele aflate în stagiunea Operei Române Craiova (*Silvia, Contesa Maritza, Traviata, Carmen, Rigoletto, Cavalleria Rusticana*). Atât soliștii vocali - Renata Vari, Noemi Modra, Florin Ormenișan, Ioan Cherata, actorul Laurențiu Nicu, cât și soliștii balerini Olguța Ilie, Dragoș Teodorescu, Alina Mihai și Alin Radu, au dat strălucire acestei experiențe artistice în regia Arabelei Tănase, acestei povești, acestei apropieri directe, nemijlocite de un public pe care cu siguranță l-au cucerit.

Operă și operetă în parcul rozelor

Damian VULPE

A fost pentru a zecea oară că Opera Națională Română din Timișoara cu sprijinul Primăriei și a Casei de Cultură Municipală au organizat un weekend de muzică lirică la sfârșitul lunii august. Trei seri la rând au răsunat în decorul înveșmântat de verdeața parcului, sonoritățile unor capodopere prin glasul soliștilor, a corului în compania orchestrei și desigur și a baletului apreciatului colectiv artistic din orașul de pe Bega. De anul trecut chiar în două sfârșituri de săptămână și neomițând nici câte un spectacol matinal destinat celor mici. Afluxul publicului a fost unul deosebit de fiecare dată fiind mai mare chiar decât capacitatea locurilor însumând peste două mii de spectatori veniți să savureze prestațiile muzicale.

Am fi dorit poate, cum am remarcat acum zece ani, ca această manifestare să devină un adevărat festival, cum în parte a și ajuns, dar așteptam ca să fie acaparate și teatrele de operă din orașele apropiate Szeged și Novi Sad aparținătoare de altfel euroregiunii DKMT (Dunere, Criș, Mureș și Tisa), ca să se dea evenimentului o amploare ce depășea granițele și aduna într-un loc toate forțele lirico-muzicale din Voievodina sârbească, Csongrad-ul maghiar și Banat-ul românesc.

Cristian Rudic

„Silvia” de E. Kálmán a inaugurat ciclul spectacolelor, de fapt și cea mai recentă punere în scenă a instituției în regia lui György Korcsmáros cu un aplomb poate mai redus decât ne așteptam, dar apreciat cum ne-o dovedește distincția la cea de a II Gală a operelor Române de la Iași din anul acesta, ca cel mai bun spectacol de operetă. În centrul atenției desigur a stat soprana Narcisa Brumar și ea nominalizată ca cea

mai bună solistă a anului, în rolul titular care a cucerit publicul prin prezența ei scenică și cântul ei dezinvolt, nu fără temeii pusă în prim plan la aprecierile de la Iași. Pentru reușita spectacolului i s-au alăturat în totalitate Cristian Rudic, Gabriela Varvari și Gabriela Toader, cu Peter Oschanitzky la pupitru (ca și în „Lilacul”), vocal și Bogdan Roman fără să nu oitem contribuția lui Camil Mara, Octavian Vlaicu sau Mihai Prelipceanu.

Seara cu „Nabucco” de G. Verdi a fost mai nefastă. După actul I picăturile din cer au oprit desfășurarea spectacolului pornit cu multă speranță și aplomb. Orchestra

sub conducerea lui David Crescenzi, care nu s-a folosit de partitură, a beneficiat de interpreți de marcă ca Dragana Radakovici și Liubița Vraneș, al nostru Alexandru Moisiuc dar și Dan Patacă și Cristian Bălășescu cu un plus ca de obicei. Corul sclavilor cântat fără acompaniament a vrut să recompenseze publicul dornic de a vedea spectacolul, din păcate întrerupt.

Duminică a venit rândul operetei „Văduva veselă” de Fr. Lehar în regia lui Mario de Carlo ca de altfel și „Nabucco”, parcă e omul casei, în care a excelat Cristian Rudic în rolul lui Danilo urmat desigur de Narcisa Brumar (Hanna) și Ioana Mitu (Valencienne) din București ca și de cântul lui Remus Alăzăroaie și proza lui Camil Mara și Dan Spanache

Cel de al doilea weekend a adus pe scenă muzicalul „My Fair Lady” de Fr. Loewe cu succesul scontat din partea publicului cu echipa solistică consacrată deja și cu completarea în aceeași măsură a Gabrielei Varvari în debut în rolul Elizei. Verva scenică asigurată și de regia Marinei Emandi Tiron (ca și a următoarelor două titluri) și a

Narcisa Brumar

cântului lor urmărit cu sârguință de dirijoarea Mihaela Silvia Roșca a stors aplauzele a mii de spectatori. Păcat că nu s-a găsit o soluție mai avantajoasă în adaptarea decorurilor, uneori chiar deficitară.

A urmat opera lui G. Verdi, „Rigoletto” sub bagheta sigură a italianului nostru David Crescenzi care a oferit posibilități de afirmare deosebite tenorului Cristian Bălășescu (Ducele), dar și Cristinei Vlaicu în rolul Gildei. În rolul titular Camil Mara rămâne același parcă de decenii. Și această reprezentație a avut un debut promițător pe Gabriela Toader în Maddalena.

Un spectacol pentru copii „Steaua de sticlă” cu muzica datorată lui Dan Ardeleanu și libretul de Silvia Kerim, poate nu destul de atractiv pentru cei mici din cauza lipsei unei acțiuni mai evidente și poate și a orchestrei din fosă doar înregistrată cât și a depărtării publicului de scenă, nefolosindu-se nici acele ecrane ca în celelalte seri.

Evoluția ansamblului Operei Naționale Române din Timișoara s-a încheiat cu deosebit de îndrăgita operetă a lui J. Strauss „Lilacul” în decorurile mai puțin reușite a aceluiași Mario de Carlo care semna și regia. Pe lângă echipa consacrată deja a spectacolului, Cristian Rudic a avut din nou posibilitate de desfășurare dar am urmărit-o cu atenție și pe Mihaela Marcu care este atrasă spre marile scene italiene.

Astfel spectacolele din Parcul rozelor au înscris din nou un succes devenit constant în activitatea scenei lirice timișorene dovedind în același timp apetența publicului pentru acest gen.

Campionii din Amara

Octavian URSULESCU

Regăsit după o perioadă mai lungă, festivalul de la Amara este absolut surprinzător, ca și orașul însuși, de altfel, și unul și celălalt datorând imens primarului Victor Moraru. Aflat la al patrulea mandat, acesta a înțeles importanța majoră a acestei manifestări muzicale pentru imaginea unei stațiuni pe care intenționează s-o transforme în cea mai reductabilă din sud-estul țării. Ne puteam închipui acum un deceniu că la Amara va exista un hotel luxos de 4 stele, cum este "Dana", care i-a găzduit pe participanți? Din acest motiv, în urmă cu câțiva ani, când autoritățile județene intenționau să desființeze festivalul (atenție, cel mai longeviv din România, cu desfășurare neîntreruptă din 1968!), primăria din Amara s-a opus, l-a preluat aproape în întregime (80% din buget), l-a dezvoltat și modernizat, acesta fiind la ora actuală cea mai importantă manifestare de gen din țară, alături de "George Grigoriu"-Brăila și "Dan Spătaru"-Medgidia, pe care însă le depășește ca număr de spectatori (peste 1.500 în fiecare seară, 2.000 la Gală, mulți în picioare), fiind cel mai puternic

eveniment de muzică ușoară românească în aer liber. Organizatori sunt Consiliul local Amara, Consiliul județean Ialomița, Centrul județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Ialomița, Centrul cultural UNESCO "Ionel Perlea" Ialomița. Festivalul a fost transmis în direct de "Nașul TV" (amplierea evenimentului impune însă apelarea la un post cu audiență mai mare, e păcat), parteneri media principali fiind "Actualitatea Muzicală" și "Ultima oră". Reamintim că primarul Victor Moraru este laureat al premiilor Fundației "România 2000" și ale cotidianului "Ultima oră", înmânate la Slobozia de prof. univ. dr. Ion Marin, distins fiu al județului. Față de edițiile anterioare, progresul este uriaș la nivelul dotărilor: scenă mare, 3 ecrane de proiecție, sunet și lumini de clasă, datorate lui Alin Oprea (Talisman). Capacitatea de rezolvare cu

Mitru Crișan, Viorel Gavrilă

succes a problemelor tehnice a fost probată din plin la Gală, când au evoluat "live" nu mai puțin de 3 orchestre! Și dacă tot am amintit de manifestările similare (e drept, internaționale, dar și la Amara am avut un percuționist cubanez și un concurent din Ucraina!), începând cu acest an Amara s-a "alinat" nivelului profesionist maxim, având pe scenă aceeași reductabilă orchestră "extrasă" din big-bandul Radio, cu compozitorii Ionel Tudor și Andrei Tudor în componență. În condițiile în care "Cerbul de aur" și Mamaia au sucombat fără glorie, este absolut îmbucurător să avem la ora actuală 3 mari festivaluri dedicate muzicii ușoare românești.

Puțină istorie

Este absolut incredibil ce reprezintă Amara pentru muzica noastră ușoară! În vremurile bune, aici era ultima repetiție înainte de Mamaia. Până în 1989 acompaniamentul a fost asigurat de diverse orchestre, începând cu orchestra Radio dirijată de Sile Dinicu, revenindu-se așadar la acești instrumentiști de elită odată cu ediția actuală. Au mai fost în postură acompaniatoare formațiile Horia Moculescu, Perpetuum Mobile (Ion Cristinoiu, Marius Țeicu, Mihai Dumbravă, Radu Goldiș), Savoy, Roșu și Negru, Unison (grup ce alături unor muzicieni locali nume importante, cum ar fi Dani Constantin, Mircea

genului, au câștigat Trofeul, în rest frumosul panou de la intrarea în Grădina-Cinemascope din Amara înșirând în dreptul victorioșilor doar nume azi anonime... În schimb, dintre cei care ulterior s-au impus pe micul ecran, care au câștigat premii la Mamaia, trofeul "Steaua fără nume" sau au lansat șlagăre se numără o sumedenie de artiști valoroși care n-au reușit să plece acasă de la Amara cu Trofeul, cum ar fi Laura Stoica, Anca Țurcașiu, Pepe, Mirela Voiculescu, Mihaela Oancea, Jeanina Matei, Gina Pătrașcu, Aurel Moga, Alexandra Canareica, Luminița Anghel, Daniela Răduică, Aurel Moldoveanu, Cristina Spătar, Manuela Fedorca, Lili Sandu, Bogdan Negroiu, Irina Nicolae. Cine mai știe azi ceva despre cei care i-au devansat pe

aceștia în ierarhia finală? Organizatorii au reparat însă din erorile juriilor, invitându-i ulterior, când au devenit foarte cunoscuți, să susțină recitaluri! Primul președinte al juriului a fost Nicolae Kirculescu, mai toți compozitorii și muzicologii de marcă jurizând de-a lungul timpului la Amara, de la Vasile Donose (recordman în fruntea juriului, cu 18 prezențe!), Florentin Delmar, George Grigoriu, Temistocle Popa, Laurențiu Profeta, Ion Cristinoiu, Marius Țeicu, Mișu Iancu, Smaranda Oțeanu, Aurel Giroveanu, Vasile Veselovschi, Titel Popovici, Șerban Georgescu la Marcel Dragomir, Ionel Tudor, Titus

C. Obrejan, L. Mihai, T. Manciușea, V. Moraru

Romcescu, Liviu Tudan). La cele 47 de ediții (exact vârsta de azi a primarului!) s-au perindat pe scenă în recital toate vedetele genului, cei mai cunoscuți prezentatori, în frunte cu legendarii Mihai Florea sau Ion Mustață, dar mai ales și-au încercat șansa de a dobândi pașaportul pentru glorie toate speranțele genului. La primele două ediții post-decembriste Trofeul nu s-a acordat. Ciudat (și "bilă neagră" pentru juriu, care înainte de toate trebuie să aprecieze personalitatea, charisma și să anticipeze cu fler ascensiunea ulterioară a talentelor "în nuce") este faptul că doar Angela Ciochină (1975) și Mihaela Runceanu (1976, dar după ce la ediția precedentă primise doar o... mențiune!), dintre numele importante ale

Andrei, Voicu Enăchescu, Dan Dimitriu, Dan Creimerman, Viorel Gavrilă, Dan Ardelean, Andrei Kerestely, Adrian Ordean, Titus Munteanu.

Loredana

Un 47 impecabil

Multe informații utile le-am găsit în două volume editate de organizatori, "Trofeul Amara alb-negru și color" de Nicolae Tache (autorul "foii" festivalului) și Gheorghe Dobre, respectiv "Almanahul orașului și stațiunii Amara" de George Stoian, mult timp șef peste cultura ialomițeană și organizator al manifestării. Chiar dacă nu dispărea în urmă cu un an, festivalul de la Mamaia nu-l putea depăși ca număr de ediții pe cel de la Amara, pentru că, deși lansat în 1963, între 1976 și 1983 a fost întrerupt, timp în care în Ialomița muzica n-a fost oprită niciodată, festivalul purtând numele "Portativ ialomițean" până în 1974, când se instituie "Trofeul Amara", devenit apoi "Trofeul Tinereții". Spuneam

că și în asta se vede spiritul managerial al primarului Moraru, care a știut să-și alăture 24 de sponsori, câțiva dintre ei acordând premii: Dumitru Pop, "Orion" (premiul

H. Moculescu la Gală

Adriana Gavrilă

I), Mitru Crișan, "Diami" (pr. II), Alexandru Potor, Centrul de Resurse Comunitare (pr. III), fam. Ioniță, "Transmim" (Premiul de popularitate).

Palmares

Quantumul premiilor a fost de 19.000 de lei, ceea ce nu-i de colo, în aceste vremuri de criză, mai ales că organizatorii au cheltuit serios cu dotările tehnice și cu recitalurile. Se cere subliniat, față de alte

Alex. Tărățeanu

că la a 47-a ediție totul a purtat însemnele profesionalismului, nimic nefiind lăsat la voia întâmplării de directoarea manifestării, Larisa Mihai. Au existat ecusoane, mape personalizate, afișe, transport special (bună parte din public vine de la Slobozia), serviciu de ordine, o "Foaie" a festivalului în două ediții (anul acesta au fost doar două seri), grădina a fost cosmetizată, iar alături se găseau chioșcuri cu răcoritoare și gustări, fotolii "empire" pentru juriu și invitații importanți (prefectul Gigi Petre, vice-președintele Consiliului județean Ioan Martin), bannere ale sponsorilor. Pentru

concursuri similare, faptul că juriul a fost restrâns și alcătuit doar din oameni de muzică, ceea ce a asigurat o ierarhie absolut corectă (poate doar premiile II și III puteau fi inversate...): Horia Moculescu

III la Amara. La prima ei competiție “adultă”, solista de nici 16 ani din Călărași, Gabriela Amzaru, a convins juriul cu interpretarea dinamică și tinerească a două piese de factură rock, urcând pe treapta a

“Spune-mi” a lui Cornel Fugaru, cealaltă opțiune repertorială fiind neconcludentă. În schimb s-a văzut ce înseamnă să te orientezi just din acest punct de vedere, la un concurs de muzică ușoară tradițională, în cazul câștigătorului Trofeului Tinereții. Elevul de 18 ani din Râmnicu-Sărat Teodor Manciușea, fiu de muzician, a făcut un pas uriaș de la mențiunea de anul trecut, cântând inspirat, cu personalitate, “Nu-ți spun adio” de Anton Șuteu și “Prima iubire și ultima” de Horia Moculescu, fiind evident un admirator al lui Gabriel Cotabiță. Dintre nepremiați a surprins evoluția neconvingătoare a tinerei bucureștence de 16 ani, Irina Ionescu: aflată într-o formă mai slabă, eleva lui Dan Dimitriu nu și-a putut adăuga încă o “tresă” unui palmares impresionant. Important este faptul că s-au cântat exclusiv creații

(președinte), Viorel Gavrilă, Titus Andrei, Aurelian Teмиșan, Adrian Romcescu, Cristian Obrejan. Centrul Creației Populare Ilfov, unde s-a desfășurat una din preselecții (au fost 13 finaliști), a acordat două Mențiuni “In memoriam Șerban Georgescu” soliștilor Sebastian Tudor (Roman, 18 ani), respectiv Diana Antonică (20, Constanța). În cazul acesteia din urmă s-a văzut clar exagerarea, despre care am scris, de la ultima ediție a festivalului “Dan Spătaru” de la Medgidia, când i s-a acordat nemeritat Trofeul în defavoarea unor concurenți mai buni. Nu știm dacă a fost prima laureată din Amara, dar Alina Matache (20, studentă) a meritat din plin Premiul de popularitate, fiind ovaționată în picioare de un public entuziast; în plus, ea a dat o șansă unui cuplu de talenți dansatori, tot din Amara. Student la Iași, Alexandru Tărișteanu, 21, vine de la Cernăuți, Ucraina, și în vremea din urmă a dobândit numeroase distincții majore, la care se adaugă acum pr.

doua. Chiar dacă nu are nici un trofeu în palmares, studenta de 20 de ani din Călărași (dar a studiat 3 ani la Slobozia), Adriana Gavrilă, se număra între favorite, având în

românești (doar două în limba engleză, însă chiar și asta trebuie evitat pe viitor, pentru a-i învăța pe tineri să frazeze și să nuanțeze corect în limba maternă), semnate

L. Groza, V. Moraru

vedere că la edițiile precedente, aici la Amara, cucerise pr. III și apoi pr. II. Firesc, am spune, a mai urcat o treaptă, fiind salvată de melodia

de Anton Șuteu, Cornel Fugaru, Laurențiu Profeta, Horia Moculescu, George Natsis, Dan Dimitriu, Andrei Kerestely, Cristian Faur, Vasile Șirli,

Fugaru sau George Natsis, el a mai oferit reușite versiuni ale unor cântece românești și străine, totul pigmentat cu umor și proiecții. Prima seară a fost în notă mai dance, cu așteptata revenire a celor de la 3 Sud Est, de această dată și ei cu orchestră proprie. Laurențiu, Mihai și Viorel nu s-au dezmințit, isterizându-și fanii ca pe vremuri, cu interpretarea live (coregrafie inclusă!) a hit-urilor "Ai plecat", "Când soarele răsare", "Te plac", "Clipe", "Îmi plac ochii tăi", "Iubire", "Cu capu-n nori", "Vorbe care dor", "Amintirile", "De dorul tău" și, firește, titlul fetiș al revenirii din 2014, "Emoții". Să nu uităm că Laurențiu Duță s-a lansat la 14 ani cu "Cifre",

Adrian Ordean, Nicolae Caragia, Adrian Romcescu, Șerban Georgescu, Aura Urziceanu, Laura Stoica Marian Ionescu, Paula Seling, Loredana Groza, Holograf, Nicu Damalan, Daniel Alexandrescu, Veaceslav Daniliu, Cristi Crețu, Mihai Ogășanu, Play & Win, Sfera, Sergiu Rudich.

compoziția Marinei Voica, așa cum Alexandra Raluca Nistor din Deva a luat un premiu II la Mamaia și mai ales Trofeul festivalului "G. Grigoriu" de la Brăila, deci ambii au pornit dinspre muzica ușoară. Cea din urmă, devenită Raluca, cu un look cuceritor, a antrenat arena din Amara la dans, alături de DJ Sava, cu cunoscutele "Tenerife", "I Like (The Trumpet)", "Aroma", "Cocktail", "Free", "Give It To me", "I Love You".

Recitalurile

Așa cum am mai spus-o, la un festival de muzică ușoară tradițională este de dorit să fie cât mai multe recitaluri circumscrise acestui gen, cu artiști de seamă care pot constitui (și chiar sunt, așa cum s-a dovedit) modele pentru concurenți. În această categorie s-ar încadra cele două show-uri din ziua a doua. Loredana Groza, după debutul său excepțional de la 15 ani de la Mamaia, a avut un parcurs mereu ascendent, reinventându-se permanent, îmbogățindu-și repertoriul cu piese de facturile cele mai diferite. Show-ul ei de la Amara, alături de formația "Agurida", a fost cu adevărat "Magic", înfățișându-ne-o pe artistă într-o formă excepțională, inclusiv... fizic. La rândul-i, Aurelian Temișan (devenit între timp și el în egală măsură star TV), s-a lansat la Mamaia la câțiva ani după Lori, în 1989, când craioveanul a cucerit Premiul tinereții. Show-ul său alături de propria-i trupă, Funk Society, ne-a demonstrat ce posibilități artistice uriașe posedă acest interpret care așteaptă încă șlagărele meritate de la compozitorii noștri: alături de piese semnate de Cornel

Cu cei mai buni instrumentiști de gen în orchestra de acompaniament (Ionel Tudor, Andrei

Tudor, Eugen Tegu, Marian Georgescu, Daniel Bouroșu, Dan Pirici, Dan Ioniță, Gilberto Ortega), cu un public nu numai numeros, dar și receptiv, cunoscător și entuziast, rodat în atâtea ediții, cu organizatori care-și cunosc perfect atribuțiile, având în frunte un primar pasionat, cu dotări tehnice de nivel internațional, cu un juriu corect, nepărtinitor, Festivalul de la Amara se îndreaptă glorios către ediția cu numărul 50!

Duete

Dorin MANEA

MOSSANO și **AMI** lansează videoclipul hitului "I promise you", compus de Adi Colceru. După "Indianotech" și "Zingarinho", continuă seria hiturilor lansate de Mossano și compuse în studiourile DAV7. O

Ami, Mossano

coproducție Cat Music și Media Pro Music, videoclipul, regizat de Florin Botea, este filmat pe litoralul Mării Negre. Cu o experiență de peste zece ani în muzică, Mossano își începe cariera ca DJ rezident. Ami a ajuns în topuri cu "Otra vez", "Trumpet lights" și "Deja vu", interpretat împreună cu Grasu XXL.

După ce **SORE** a lansat videoclipul single-ului "Inima", artista revine cu un nou clip, alături de rapperul **TRANDA**, pentru melodia "Persoana mea". Piesa a fost realizată la Okapi Sound Studio, de producția muzicală ocupându-se Tranda, Vlad Lucan și Grasu XXL. Videoclipul a fost regizat de Ionuț Trandafir (Trandafilm), în București.

DODDY și **LORA** au lansat un single de vară, reggae: "Bine Mersi" - 2014 Summer Sensation - compus de Mahia Beldo și Doddy. Videoclipul surprinde povestea de dragoste dintre cele două personaje interpretate de Doddy și Lora. La filmări au participat, pe lângă cei doi, și restul grupării Scandalos Music: Puya, Vescan, Mahia Beldo, DJ Wicked - DJ-ul lui Puya și DJ Amy - DJ-ul lui Vescan. De regia videoclipului s-au ocupat Richard Stan și Claudiu Stan de la Vision Production. Pe Doddy îl cunoașteți după colaborările cu Puya, Mahia Beldo și Ana Baniciu.

SKIZZO SKILLZ și **ANNA MAY** lansează piesa „Bum Bum”, scrisă de Șerban Cazan și Alex Velea, marcată de ritmuri fun-pop. Anna May este de părere că piesa se

încadrează unui gen denumit de ea "happy-hardcore", identificându-se total cu tonul optimist al acesteia. Videoclipul, în regia lui Valentin Narcis Sturzu, a fost filmat în Brașov, orașul în care Anna s-a născut și și-a desăvârșit studiile de canto și balet. Anna May s-a remarcat în urma colaborărilor cu Fly Project, fiind vocea pieselor "Goodbye" și "Back In My Life".

ANTHONY ICUAGU revine la prima lui dragoste, muzica, și lansează un nou single în colaborare cu **GIULIA**. "Sunbright" este primul single lansat de Anthony Icuagu la Universal Music Romania. "Sunbright" beneficiază și de un videoclip în regia lui Anthony, unde cei doi joacă rolul unor îndrăgostiți.

GABRIEL MAGA - Vunk și **COSMIN TUDORAN** - Cassa Loco au lansat piesa "Dezbrăcați", iar cei doi băieți au pornit alături de Aylin Cadîr la Marea Neagră, unde au filmat videoclipul piesei. Versurile sunt scrise de către cei doi, dar au fost completate de Cristina Bălan (ABCD). Este al doilea single lansat de Maga și Tudoran, după piesa "Copilul din mine".

După piesa "Zi cu soare", **ECATERINE** și **DIMITRI** pornesc în căutarea distracției în videoclipul "Chiky Lala", o melodie dance, cu teme de acordeon. Compus de Dimitri și Ioniță Alexandru, "Chiky Lala" este al doilea single lansat în formula Ecaterine și Dimitri. Videoclipul regizat de Dan Petcan este filmat la malul Mării Negre.

CRISS și **VLAD**, adică ONE, lansează al patrulea single din cariera trupei, "Superstare". Piesa 'Superstare' reprezintă prima colaborare a grupului ONE cu DeMoga Music: este compusă de Ionuț Vasilache, Marius Moga și Liviu Teodorescu, iar versurile sunt scrise de Adda, What's Up și Shift. Grupul ONE a luat naștere anul trecut în luna mai, iar de atunci, Criss și Vlad au lansat un album, "Aprinde un vis".

Giulia, Anthony

Muzică și frumusețe

Oana **GEORGESCU**

Finala Națională a Romanian Infofashion Festival a fost găzduită de superba sală a Complexului „Magic” din Pitești. Printre invitații speciali s-au numărat Bruno Baldassarri (Italia), Marketing Manager și Editor al Donna Impresa Magazine, Gerhard Parzutka von Lipinski (Polonia), producător Miss Supranational și Miss Polonia, designerul Adriana Agostini, Petr Bozo (Albania), producător Miss Globe, Peter Bros (Austria), fotograf și prezentator din 2004 al tuturor edițiilor Miss Globe.

A fost un show de excepție, cu prezentări de modă, momente de dans sportiv

Rebeca Neacșu

și recitaluri. Cele șase Ambasadoare ale frumuseții din România vor participa în 2014 și 2015 la Finalele Mondiale ale Miss Supranational (Elena Zama, Bacău), Miss Intercontinental (Emanuela Tancău, Bacău), Top Model of The World (Cristina Toderici, Bistrița Năsăud), Miss All Nations (Ruxandra Orha, Baia Mare), Miss Bride of The World (Loredana Zele, Baia Mare), Miss

Globe (Alexandra Mihalache, Urziceni).

Din juriu au făcut parte invitații străini, alături, între alții, de Oana Georgescu, reprezentantul revistei „Actualitatea Muzicală”, și nu în ultimul rând Camelia Seceleanu (Manager Evenimente Externe) și Marius Seceleanu (General Manager). Cei doi sunt, de 11 ani inițiatorii și artizanii acestui proiect deosebit care s-a materializat prin zeci de

evenimente desfășurate în toată țara și care au culminat în fiecare an cu finala Romanian Infofashion Festival. Un proiect de succes care s-a concretizat în 11 titluri mondiale, 75 de reprezentante ale României în 30 țări și peste 3,5

Leonard Nedelcu, Narcis Mincă

milioane de vizitatori ai portalului www.infofashion.ro. Marius Seceleanu a fost distins cu Premiul Internațional Fashion Event al publicației Donna Impresa din Italia pentru, cităm *“la straordinario contributo alla promozione della donna attraverso RIFF – Romanian Info Fashion Festival, Pitești, 4 settembre 2014”*

Ca la fiecare ediție (Luminița Anghel a fost o prezență constantă), nu au lipsit nici momentele artistice cu recitalurile tinerilor și talenților soliști Rebeca Maria Neacșu (12 ani), Valentin Rusu (18 ani) din Brașov și Leonard Nedelcu (18 ani) din Pitești.

Rebeca Maria Neacșu (11 ani, Brașov) are un palmares impresionant, fiind câștigătoare de concursuri naționale și internaționale de interpretare, finalistă a primei ediții a emisiunii “Românii au talent” (2011, Pro TV) și a concursului “Ti lascio una canzone” (2011, ediția a V-a, Rai Uno). Melodia „Con Te Partirò”, interpretată de Rebeca, se regăsește pe CD-ul lansat în octombrie 2011 și care reunește o selecție a celor mai valoroase interpretări ale cântecelor din concurs. În aprilie 2014 a cucerit Junior Grand Prix la Festivalul International “Euro Stars”, Malta, iar anul trecut, Premiul I la Festivalul International “Crystal Stars Music” (Iași) și Trofee Festivalurilor “Music for kids”

(Iași) și "Muzica, prietena mea" (Mioveni). Este membră de la vârsta de trei ani a Corului de Copii "Unison" (dirijor George Dumitrașcu) și apare în spectacolul "Tosca" de G. Puccini (regia Matteo Mazzoni), a cărui premieră a avut loc la Opera din Brașov. Alături de același cor, este cea care a interpretat Imnul României în cadrul ceremoniei de deschidere a FOTE, Festivalul Olimpic de Iarnă al Tineretului European. Remarcabil este faptul că Rebeca a interpretat în concursul "Românii au talent", la numai 8 ani, melodia "Pie Jesu" de Andrew Lloyd Webber, s-a calificat în semifinală unde a interpretat melodia "Ave Maria" de Schubert și a deschis finala cu o arie din opera "Cavaleria rustică" de Pietro Mascagni, clasându-se la final pe locul 7.

Interpret și dansator de breakdance, Valentin Rusu este laureat al mai multor festivaluri de muzică ușoară: Festivalul "Music For Kids", Iași (Trofeul pentru Cea mai bună trupă), Festivalul Național "Muzica, Prietena mea", Mioveni (Locul I), November Music Fest, Ploiești (Trofeul Festivalului), Festivalul "Farmecul Muzicii", localitatea Lumina, jud. Constanța (Premiul I).

Elev al Liceului de Artă "Dinu Lipatti" din Pitești, clasa de pian, Leonard Nedelcu studiază și canto la "Musicando" cu Adina Sima. A început să studieze pianul de la 4 ani, a studiat chitara, iar acum doi ani, flautul. A urcat pe scena Teatrului "Așchiuță", dar și pe cea a Filarmonicii Pitești. Printre premiile obținute la festivalurile naționale de interpretare amintim doar Trofeul (categoria 16-18 ani) Festivalului Național "Primăvara începe cu tine", București 2014 și Trofeul (categoria 16-18 ani) la Festivalul Național "Muzica, prietena mea", Pitești 2014. A cucerit premiul I la concursul de pian organizat de Academia de Interferențe Internaționale „Paul Polidor” București, Premiul III la Concursul Național de Interpretare Instrumentală "Lira de Aur"- Pitești, Premiul I la Concursul Național de Interpretare Instrumentală pentru elevi de la Râmnicu Vâlcea. Leonard Nedelcu este și un elev foarte talentat, un talent plurivalent. În martie, Leonard a fost desemnat speaker din partea României, fiind președinte al consiliului școlar al elevilor al Liceului "Dinu Lipatti" și director al departamentului cultură, educație și programe școlare pe județul Argeș. El cântă atunci la flaut, alături de Narcis Mincă (nai) în Parlamentul European de la Strasbourg, în fața a 450 de elevi și profesori din Europa prezenți la concursul EUROSCUOLA. Își dorește să studieze la Colegiul Regal de Muzică din Stockholm și în paralel să urmeze cursurile unei facultăți de management.

Generozitatea Margaretei

Este cunoscută implicarea Margaretei Pâslaru în numeroase acte caritabile. Înafara acțiunilor din cadrul Crucii Roșii, unde este membru de onoare, multe din ele sunt legate de UNITER, printr-un gest de solidaritate față de actorii bolnavi sau retrași din activitate. Anul acesta, de pildă, în cadrul Campaniei "Arțiștii pentru artiști", Margareta a dăruit cele mai frumoase compoziții ale sale colegilor actori, rezultând minunatul album "Actorii cântă", pe care-l vom recenza separat și care a fost premiat la categoria "Cultură" la Gala premiilor VIP. Înafara autoarei, a

în acest proiect generos Florin Zamfirescu, Rodica Mandache, Marius Bodochi, Gelu Nițu, Marius Manole, Mihai Bisericanu, Ovidiu Niculescu, Mirela Jienescu, bună parte din ei surprinși în această imagine de la lansare. Reamintim că toate încasările rezultate din vânzarea CD-ului sunt vărsate în Fondul de Solidaritate Teatrală. În altă ordine de idei,

Margareta Pâslaru a înregistrat 4 audio-book-uri cu "Basmе fermecate", în care joacă rolul povestitorului; basmele sunt oferite micuților din spitalele de

Corinei Chiriac și a compozitorului Jolt Kerestely, care s-a ocupat de înregistrări și de mixaje, ceilalți protagoniști sunt legați de muzica ușoară doar prin pasiune și prin calitățile vocale (Maria Buză, Anca Sigartău, Silviu Biriș, Emilia Popescu detașându-se totuși prin performanțele anterioare în domeniu). Înafara celor amintiți, s-au mai implicat

copii, la difuzoare, așa încât aceștia pot adormi cu speranța că, după ce le spune "Vise frumoase, copii!", Zâna cea bună din filmul "Veronica" va veni și-i va face sănătoși... CD-ul este vândut la toate teatrele din București și din țară, și în cadrul Festivalului național de teatru, în beneficiul aceleiași generoase campanii.

Acordurile toamnei

Sandra BASCH

La fiecare început de septembrie, în jurul datei ce marchează celebrarea Nașterii Maicii Domnului, protectoarea și patroana spirituală a orașului, Moineștii

V. Ilie, Corina

sunt în sărbătoare. De această dată serbările s-au întins pe parcursul a 5 zile, profitând de vremea superbă și de interesul major al publicului, cifra atingând 5-6000 de spectatori în serile de vârf, în primul rând duminică, la focurile de artificii. Moineștii aniversau în egală măsură 577 de ani de atestare documentară și 13 de când au devenit municipiu. Spre deosebire de majoritatea localităților, care cu aceste ocazii programează doar concerte, la Moinești lucrurile stau cu totul altfel, tocmai de aceea vorbim de atâtea zile la rând: sunt cu adevărat "Manifestări culturale", cu tot felul de concursuri (asociația "Activ" a fost și de această dată la înălțime), vernisaje de expoziții, karaoke show, procesiuni, simpozioane, evenimentul polarizând interesul întregii zone. Și de această dată tânărul primar Viorel Ilie a ales inspirat și cu gust, în condițiile unui buget de criză, artiștii chemați să anime serile pe scena instalată pe stadionul local, având în vedere în special publicul tânăr. Au cântat, astfel, Elena Gheorghe, frumoasă și mai mult decât atrăgătoare, cu dansatoare și propria orchestră (din păcate, spre nemulțumirea gazdelor, și-a scurtat recitalul cu un sfert de oră față de minutajul prevăzut în

contract), Alb Negru (Kamara și Andrei au mărturisit, conform hit-ului lor 2014, că... "Le-a fost foame și sete de o asemenea primire!"), Corina, de asemenea cu dansatoare alături (la un moment dat zeci de copii dansau alături de ea pe scenă, în frunte cu primarul!), Narcotic Sound (recital primit cu entuziasm de toate "Mamashitele" din arenă). O inițiativă remarcabilă este festivalul internațional de folclor pentru copii și adolescenți "Moineșteanca" (Trofeul ediției 2014 a plecat în bagajele unui experimentat, aproape profesionist, ansamblu din Bulgaria) ajuns la ediția a III-a, reunind peste 400 de participanți dotați cu voci de aur și purtând costume autentice, dovedindu-ne încă o dată că muzica populară depășește clar muzica ușoară la nivel de speranțe. Asta pentru că în deschiderea concertelor au evoluat reprezentanți ai gazdelor - rock, pop, dance (grupul feminin Mix Sound) – tineri care bănuiesc că râvnesc să ajungă într-o zi pe o scenă profesionistă, dar care din păcate mai au mult de lucru, fiind la ora actuală doar imitatori mai mult sau mai puțin corecți (au cântat 90% muzică străină!). Lecțiile de profesionalism și popularitate au fost "predate" cu autoritate de doi "veterani" despărțiți totuși de vreo 15 ani. Alexandru Jula și-a aniversat la Moinești 80 de ani de viață și 60 de carieră, așa cum avea s-o facă peste câteva zile și la Galați, evoluând entuziasmant mai bine de o oră (cel mai lung recital din festival!), cu marile sale șlagăre, glume, antrenarea publicului într-un show interactiv. Așa că am exclamat și noi, la final, ca în refrenul lui: "Și ce dacă trece vremea?". La fel de consistent a fost recitalul lui Mircea Baniciu, acompaniat de Vladi Cnejevici (claviaturi) și Teo Boar (chitară). Sfătos, cald, "Tetea" n-a ocolit nici unul din hit-urile sale majore, spre bucuria publicului matur, majoritar (de aceea opinăm că pe viitor trebuie invitați mai mulți reprezentanți ai "generației de aur"),

V. Ilie, Alex. Jula

concluzionând cu delicata "Eșarfă în dar". Doi artiști excepționali, două legende care au rescris și la Moinești istoria genului. Cu asemenea personalități alături, chiar așa... "Și ce dacă trece vremea?".

Parada șlagărelor la Sibiu

Lelia PRANDU

În timp ce Capitala țării, atât de cântată de compozitorii de muzică ușoară de-a lungul anilor, n-a fost în stare să organizeze un

Marina Florăa, Gabriel Dorobanțu, Marina Voica

concert, unul singur, nici măcar acum când s-au cheltuit sume uriașe cu manifestările din cadrul aniversării “București 555”, iată că alte orașe și în primul rând Sibiul dovedesc mai mult respect pentru valorile autentice ale genului. Și, slavă Domnului, orașul n-a beneficiat de șlagăre uriașe asemeni Bucureștilor, nimeni n-a compus “Fetițe dulci ca-n... Sibiu”, “Hai să-ți arăt... Sibiul noaptea”, “Sibiul e micul Paris”! Dar Primăria sibiană, care anul trecut, vă reamintim, a dat startul proiectului “Șlagărele României” (promotori: Tibi Marian, Andreea Boboacă) prin concertul de imens succes “Muzică ușoară de altădată”, știe că publicul dorește să reasculte măcar în concert refrenele îndrăgite, dacă la TV sau la radio acest lucru pare aproape interzis. Este ceea ce nu par a înțelege organizatorii și impresarii: difuzarea sufocantă a

unor interpreți și melodii (vezi numeroasele gale de acordare ale unor premii ale “industrii muzicale”, unde se perindă aceleași și aceleași nume!) a dus la saturație, lumea vrea și altceva și mai ales vrea melodie, vers, voci adevărate! Nu e vorba aici doar de nostalgie, deși și de asta, însă să nu uităm că și pe plan mondial se manifestă un interes crescând pentru muzica anilor '70, '80, '90. Astfel, la Muzeul satului din Sibiu, pe o vreme splendidă și în fața unui public entuziast, concertul “Sibiul de odinioară”

(dar oare cântăreți de 40-50 de ani sunt considerați atât de bătrâni încât să fie asociați cu vremuri de demult?) a reunit șase nume importante ale muzicii ușoare românești. Având în vedere titulatura spectacolului, fiecare din ei s-a străduit, pe cât posibil, să aducă o fărâma din parfumul anilor când muzica ușoară nu era, ca azi, desconsiderată, iar reprezentanții ei de frunte taxați de diverși tineri

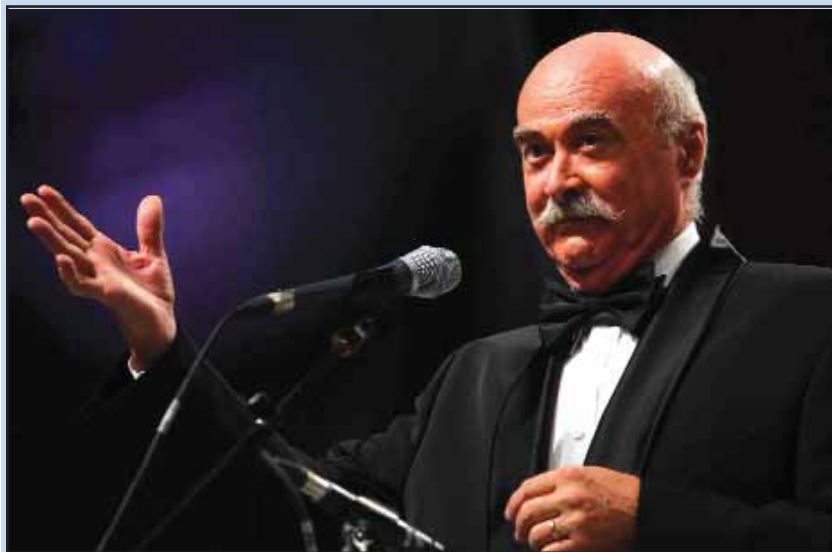
“specialiști” (care firește nici n-au auzit de ei, într-atât de cunoscători sunt!) drept “piese de muzeu”... Astfel, Marina Voica, pe lângă frumoasele ei compoziții proprii, alătură mereu “Să nu ne despărțim” de Gherase Dendrino (1941, cu versuri de... Stroe și Vasilache!), Stela Enache include între șlagărele semnate Florin Bogardo și “Cum e oare?”, piesă laureată la prima ediție a festivalului de la Mamaia, în 1963, Marina Florea evocă “Nu te pot uita” al lui Nicolae Kirculescu, iar Gabriel Dorobanțu, Carmen Trandafir, Carmen Rădulescu (e de dorit însă să-și respecte colegii, nedepășindu-și exagerat spațiul afectat) la rândul lor nu ocolesc hit-urile lor de început, fie că-i vorba de “Gara mică”, “Micul meu univers” sau șlagărele lui Șerban Georgescu, spre bucuria melomanilor pentru care romantismul încă există. În final, felicitându-i pe organizatori, o sugestie obiectivă, răspuns la nemulțumirea exprimată de artiști: la un asemenea eveniment, unde interpreții dau dovadă de eleganță vestimentară, moderatorul trebuie să fie la același nivel, nemaivorbind că se cuvine să știe ce și pe cine prezintă, pentru a putea recrea epoca fabuloasă de unde ne vin cântecele și melodiile acestea fără vârstă, “pictând” tabloul “celor mai frumoși ani”...

Gabriel Dorobanțu, Marina Voica

Tudor Gheorghe alături de “Madrigal”

Tudor Gheorghe este unul dintre foarte puținii artiști români care se poate lăuda cu faptul că umple oricând Sala Palatului, la București, cu oricare din spectacolele sale, într-atât de uriașă îi este popularitatea! Melomanii din Capitală îl iubesc pe acest oltean falnic, drept ca bradul nu numai fizic, ci și în

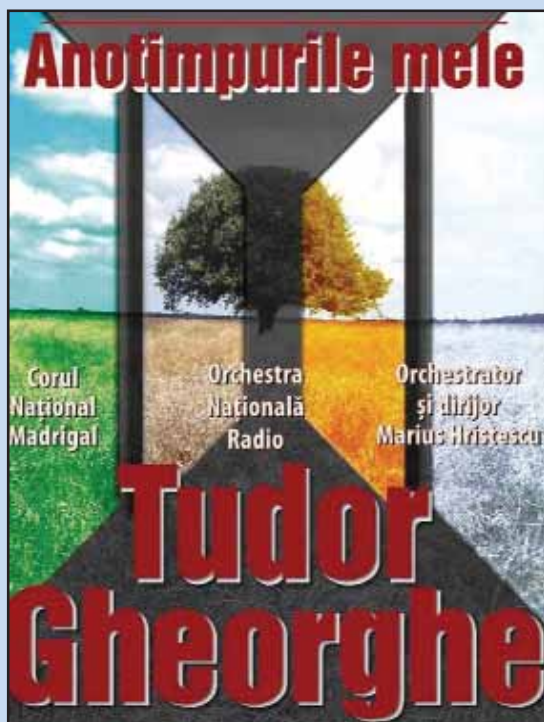
cea ce privește convingerile și crezul său artistic și politic, așa încât, la cererea publicului, el revine pe scena Sălii Palatului joi 9 octombrie, la orele 19, biletele fiind deja în vânzare pe rețeaua Eventim. Este vorba de un nou spectacol de excepție “marca” (căci el este într-adevăr un “brand” național!) Tudor Gheorghe, intitulat “Anotimpurile mele”, susținut alături de Orchestra națională Radio și de vocile de aur ale membrilor Corului național de cameră “Madrigal”. Practic, este o continuare a seriei de excepțional succes “Anotimpurile poeziei românești”, care a dominat autoritar peisajul concertistic în ultimii ani: după ce fiecare anotimp a fost celebrat alături de zeci de mii de spectatori din toată țara, iată că a venit momentul să sărbătorim, în această toamnă frumoasă, toate cele patru anotimpuri, într-un adevărat regal dăruit de artist publicului Capitalei. Și dacă tot am pomenit de “marca înregistrată” Tudor Gheorghe, o altă garanție a nivelului înalt al

reprezentației este participarea altor două branduri de țară, Orchestra Radio și Corul de cameră “Madrigal”, două ansambluri naționale care vor întregi alura de eveniment excepțional a spectacolului. În această inedită sinteză a “Anotimpurilor” într-un singur concert, dirijorul Marius Hristescu a adaptat cele mai frumoase partituri ale proiectului. “De fiecare dată când îl ascult – și asta se întâmplă des – Tudor Gheorghe îmi confirmă bănuiala că poezia românească, populară și cultă, poate mișca munții... Problema mea, inhalând prin toți porii melodia ființei sale, este cum să-mi stăpânesc o lacrimă de dragoste, admirație și mândrie că poate exista acest fenomen, pe care, vorba lui Grigore Vieru, “îmi e mai ușor să-l pup” - spunea despre fenomenul Tudor Gheorghe un alt ilustru fiu al Olteniei, Marin Sorescu.

Probabil însă că sunt de preferat aprecierilor noastre propriile gânduri și simțiri ale protagonistului, căci iată ce declară artistul despre acest proiect grandios: “Prin varietatea tematică, prin perfecțiunea stilistică, prin frumusețea exprimării atâtor sentimente umane, poezia românească n-are nevoie de artificii spre a fi pusă în valoare în toată splendoarea ei. Dar într-o vreme când e citită din ce în ce mai puțin, m-am gândit că n-ar strica s-o îmbrac într-o haină de gală și s-o ofer spre admirație la cât mai mulți degustători de frumos. Așa au apărut pe rând cele patru anotimpuri ale poeziei românești cântate în acompaniamentul unei orchestre simfonice și al unui cor academic, fiecare “anotimp” având, cum e și normal, ritmul și culoarea lui. În fiecare spectacol, fie Primăvara, fie Toamna, Vara sau

larna, sunt presărate bijuterii poetice sau muzicale. Când m-am hotărât să fac acest spectacol, “Anotimpurile mele”, nu m-am gândit decât ce poeme voi nedreptăți, lipsindu-le de întâlnirea cu publicul care le-a îndrăgit deja în reprezentațiile cu fiecare anotimp. Voi primi muștrări din partea multor prieteni care vor fi mâhniți că n-am cântat cutare sau cutare poezie. Vor avea dreptate, dar ce pot face? Credeți-mă că-mi va fi greu să aleg. Fiți siguri însă că voi încerca să-i mulțumesc pe toți. Dar, vorba lui Caragiale: “Ce păcat, că nu se poate cu de toate!”. Ca de fiecare dată, un concert Tudor Gheorghe e ca o “foaie pentru

minte, inimă și literatură”, la care am adăuga și muzica, sau, într-un cuvânt, un regal de artă adevărată!

Mircea Tiberian - 40

Florian LUNGU

Aproape 150 de artiști din întreaga lume s-au reunit la Sibiu în cadrul celei de a XII-a ediții a Festivalului „Icon Arts Celebrates!” derulat în perioada 25 iulie – 2 august 2014, o selecție variată de evenimente artistice, de la concerte de muzică clasică și contemporană, la cor, fanfară, jazz, impro-show-uri. După o foarte reușită seară de jazz desfășurată joi 31 iulie la Cisnădioara (unde timp de peste zece zile personalități ale jazz-ului au susținut workshop-uri cu tineri aspiranți la consacrarea în acest domeniu), am asistat vineri 1 august, în Sala Thalia din Sibiu la main-eventul Icon Arts 2014: concertul intitulat „**Mircea Tiberian & Friends**”, reputatul artist aniversând 40 de ani de carieră muzicală. Pe lângă trio-ul internațional al pianistului, au urcat pe scenă talenți foști studenți și masteranzi ai săi reuniți în **Quartetul Ana Cristina Leonte**.

„Fugit Ireparabile Tempus”... Am fost martor cu patru decenii înainte, când un pianist timid și modest era adus pe scena Festivalului de Jazz de la Sibiu de **Johnny Răducanu**, care a intuit de pe atunci în persoana lui **Mircea Tiberian** calitățile unui viitor veritabil muzician de prestigiu! Aniversarea din 1 august 2014 prilejuește și legitimează astfel reevaluarea în aceste rânduri, din perspectiva timpului scurs, a unei vocații, a unei cariere profesionale de o viață.

Considerat drept cel mai reprezentativ muzician de jazz al generației sale din România, pianistul, compozitorul și aranjorul, șeful de formație, profesorul și publicistul **Mircea Tiberian** (născut la Cluj la 4 mai 1955, dar trăind copilăria și adolescența la Sibiu), a absolvit Universitatea Națională de Muzică din București în 1980, un deceniu mai târziu devenind profesor la această universitate, în calitate de conducător al Clasei de Jazz pe care el însuși a înființat-o, drept prima specializare în

acest gen din cadrul unui institut de învățământ superior muzical din România. Dintre reușitele sale pe plan didactic, se cuvin amintite deopotrivă: impunerea jazz-ului ca obiect de studiu în Liceele de muzică, înființarea Modulului de jazz de la Academia de Muzică din Cluj, realizarea insolitei casete-lecție „Fundamentele jazz-ului” ca și călătoria de o lună, în calitate de invitat, întreprinsă în legătură cu problemele educaționale ale jazz-ului, în SUA.

Din 1974, an al debutului său la Festivalul de Jazz sibian, **Mircea Tiberian** a desfășurat o intensă și plurivalentă activitate ca interpret și compozitor, în țară și străinătate

(Austria, Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Polonia, Slovacia, Siria, fosta Uniune Sovietică, SUA), colaborând cu muzicieni români de talia lui **Johnny Răducanu, Aura Urziceanu, Dan Mândrilă, Anca Parghel, Liviu Butoi, Dan Ionescu, Eugen Gondi**, ca și cu instrumentiști străini de marcă precum **Larry Coryell, Ed Schuller, Tomasz Stanko, Nicolas Simion, Adam Pierończyk, Herb Robertson, Theo Jorgensmann, Maurice du Martin, Marty Cook, Horst Nonnenmacher, Ben Abarbanel Wolff, Jan Roder, Chris Dahlgren, John Betsch** etc. Împreună cu **Maurice de Martin** a întemeiat grupul de formulă deschisă și rețeaua culturală „Interzone”, cu care a derulat numeroase, incitante proiecte muzicale și a înregistrat discuri. Bogata

discografie personală include zeci de albume, dintre care două LP-uri, o casetă magnetică și multe CD-uri. Pe lângă albumele personale, de autor, apărute în țară – „**Magic Bird**” (în duo cu Anca Parghel), „**Never Ending Story**”, „**Working Underground**”, „**Alone In Heaven**”, „**Hotel Of Three Beginnings**” (pian solo – casetă magnetică), „**Back To My Angel**” (pian solo) – **Mircea Tiberian** a dat la iveală cu amintitul grup multinațional, CD-urile „**Interzone**” (Casa Radio – România), „**Interzone Play With Adam Pieronczyk**”, „**Crossing Atlas 45**”, ambele editate în Polonia, precum și albumele „**Transylvanian Grace**” și „**Eleven**”. Alte CD-uri: „**Back To My Angel**”, obiectul cultural „**Dark**”, „**Lumini**” și „**Viața lumii**” cu **Maria Răducanu**, „**Being Green**” cu **Ruxandra Zamfir**, „**Palindrome**”, „**Ulysses**”, „**Intelligence Is All Around**”, „**La margine de București**” cu tânăra vocalistă **Nadia Trohin**, „**November**” și „**Dinner For One**” (ambele de pian solo).

Să menționăm preocupările creatoare care au avut ca rezultat compunerea a sute de piese (mai multe recompensate prin Premii ale Uniunii Compozitorilor în anii 1990, 1994, 2000 etc.), activitatea de membru în Comitetul de avizare a proiectelor artistice de sub auspiciile Primăriei Municipiului București, de director artistic al festivalurilor bucureștene de jazz timp de câțiva ani, de artist serios implicat în promovarea vieții muzicale de gen ca și implicarea în evenimente interdisciplinare: spectacole de balet – jazz, poezie – jazz, acțiuni multimedia.

La loc de cinste se înscriu lucrările estetice publicate, fie ele cu caracter didactic, fie de interes general – ca „**Notes on Music and Music Notes**”, „**Cartea de muzică**”, cele două volume ale tratatului numit „**Tehnica improvizăției**”, în 2012 lucrarea „**Jazz Inside Out**” premiată de UCMR– unele dintre aceste opus-uri fiind însoțite și de CD-uri audio. În noiembrie 2013 a apărut „**Sunetul de referință și arca muzicii occidentale**”, volum reprezentând un rezumat al unei foarte ample și originale lucrări muzicologice concretizând teza pe baza căreia a dobândit titlul de doctor în muzică.

“GRUP 74” – patru decenii

În august 1974, la Casa de Cultură a studenților din Brașov, Sandu Albiter (voce, chitară, autorul textelor și al muzicii cântecelor) înființează formația alături de Nicu Stănescu, Gyuri Vas, Viorel Mureșan, dar titlatura inițială, „Doctor Blues”, este respinsă fiind... prea cosmopolită. Nivelul muzical al grupului crește după colaborările cu compozitorii Dan Pavelescu și regretatul Andrei Proșteanu. Cântă la Clubul Poligrafiei, obțin atestate de artiști liber profesioniști, câștigă premii la concursurile din acea vreme - Festivalul național al Artei Studențești, Cântarea României, Antena vă aparține. Au apărut și primele piese la Radio: „Călătorul”- prima înregistrare oficială, „Studiu 1”- editat pe un single din Germania sub denumirea de „Lako”. Vor fi și numeroase schimbări de

componentă, prin formație vor trece de-a lungul anilor o mulțime de muzicieni: Dănuț Brucher, Eugen Tunaru, Dan Micu, Nae Matei, Ramiro Junger, Adi Vălușescu - claviaturi, Daniil Proca, Claudia Mirițescu - voci, Mircea Vancă - flaut, Nicky Bucaciuc, Stelu Pavel, Paul Panait, Gabi Isac - bas, Puiu Delioran, Mircea Crișan, George Irimescu - baterie, Leo Ioan - chitară, pentru a aminti doar „câteva” nume.

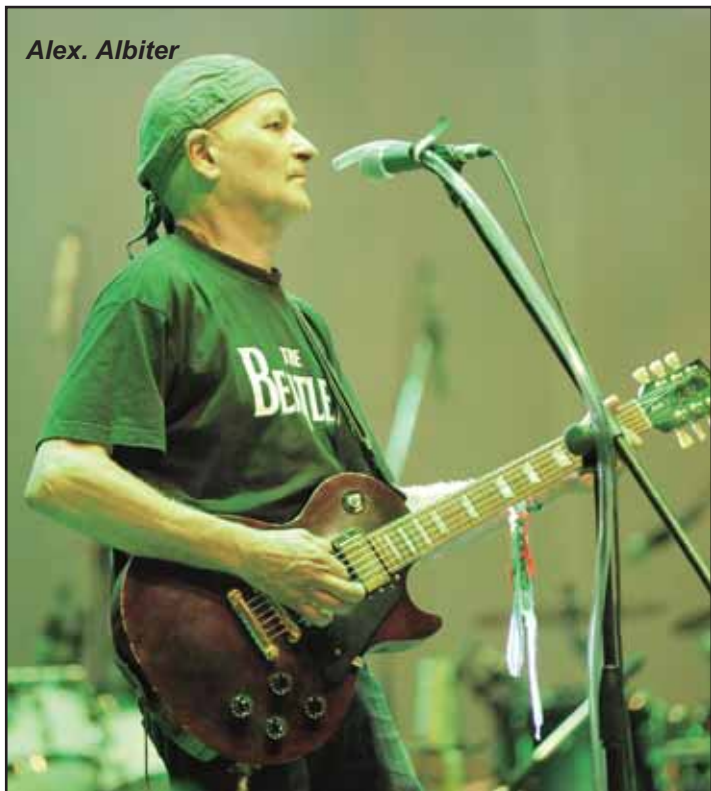
Totuși înregistrările continuă: „Orologiul”, „Toamna”, „Veniți să cântăm”- inclusă pe coloana sonoră a filmului „Amintiri din Epoca de aur” (r. Cristian Mungiu), „De ce sunt trist?”- piesă oprită de cenzură de la difuzare. Cântă pe litoral și la Poiana Brașov, face

lungi turnee prin țară, ca trupă de acompaniament pentru soliști renumiți și umpleau întotdeauna Sala Sporturilor brașovene la concertul lor anual. Emisiuni TV și din nou înregistrări: „Tineretea acestui pământ”(S. Albiter), piesă care a figurat în programul Radio-TV, la rubrica „Compozitorul săptămânii” - apoi „Primul concert”, „La mare”, „Cine?”. După 1979 apar și

Mădălina Manole, Daniel Iordăchioae

Alex. Albiter

turneele peste hotare: Polonia – de 3 ori, URSS, în RDG pentru o perioadă de 3 ani, Bulgaria. În 1990 apare primul LP GRUP 74 integral, numit „Răsărit”, urmat în 1994 de „Călugărul Tibetan”, apoi de un CD „Best of Grup 74” (toate la Electrecord) și caseta „Best 1987-1997” (Isac Production).

Pe lângă Grup 74, neobositul Albiter mai înființează și formațiile „Sens Unic” și ABC (Albiter Blues Company), cu care participă la festivaluri de blues și jazz, editând și un CD live, apoi lansează un disc la care invită chitariștii cu care a colaborat de-a lungul timpului și astfel în 2012 apare la Electrecord CD-ul „ALBITER SOUND-With a little help from my friends”, cu 12 piese compuse de el. În 1991 pleacă în Germania, dar în 2002 se mută în București, își reface o familie reușită și înființează o firmă de echipamente de spectacol, sunet și lumini, abandonând cântatul în favoarea activității de scenotehnică.

Totuși, în 2011 formația se reunește pentru un concert la Festivalul Club A și o filmare retrospectivă a formației GRUP 74, la TVR.

Pentru a marca 40 de ani de la înființare, Sandu Albiter a organizat la Brașov o manifestare culturală complexă, care a cuprins conferință de presă, lansări de cărți cu subiect muzical, lansare de disc și, desigur,

un concert cu intrare liberă în Piața Sfatului: pe scena amplă dotată cu echipamente de ultimă oră s-a cântat folk, blues, operă, rock cu formațiile invitate (Proconsul, Coco Band, F.U.N.), în final evoluând Grup 74 cu actuali și foști membri (unul sosit tocmai din... Texas).

Pentru uriașul eveniment a făcut eforturi financiare personale deosebite, dar a avut satisfacția că a onorat cum se cuvinte proiectul său de suflet – Grup 74, un simbol al rockului brașovean și titlatură de prim rang a rockului autohton.

PAUL POLIDOR - 50

Despre realizările acesui neobosit creator (poet, eseist, compozitor-interpret, traducător, politolog, editor) ați putut afla din paginile revistei noastre, în recenziile publicate la volumele: „Paul Polidor-reformator al Poeziei Cântate” de Emanuel Craiu; Paul Polidor - creator al Stilului POETIC-SEQUENTIAL MUSIC” de Marcel Frandescu; „Polidor-băiatul de aur” de Eugen Cristea; „Paul Polidor: între cauze nobile și muzică avangardist-futuristă” de Florin-Silviu Ursulescu.

A fost protagonistul emisiunilor „Utopia” la TVR 2 în 2007 și al emisiunii aniversare „50 de ani -

Împreună prin cântec cu Paul Polidor”, în cadrul seriei „Gala cântecului românesc” (realizator: George Nucă). Este fondator și editor al revistelor: „Personalități în aria interferențelor internaționale”, „Publicația instituțiilor de învățământ și cultură”, „Afaceri, diaspora, artiști” - care încheie prima serie de 100 de volume din COLECȚIA „Paul Polidor. Antologie de interferențe culturale” (produse tipografice, produse digitale / audio-book, publicații periodice) înregistrate cu ISBN și ISSN. Ultimele materiale muzicale definitivite, la o jumătate de secol de viață sunt: „7 cântece în limba rusă pe versuri de Valentina Boieșan”; „Paul Polidor și Eugen

Cristea: Evergreen-uri”(ediția a III-a); „Un strop de tine”- Cântece de dragoste pe versurile poetului Petru Jipa din Germania.

Cunoscându-i energia și neastâmpărul creator, suntem siguri că ne va mai oferi multe realizări și surprize literare și muzicale.

Sorin MUNEA

Tradiție la Mangalia

Marin VOICAN-GHIOROIU

Pe scena „Fan@Romania” din Mangalia, a avut loc „Festivalul TINEREȚII”, de muzică ușoară și populară, Ediția X-a, organizat de Asociația Culturală

Daria'S în parteneriat cu Mangalia, la care au participat concurenți din toate regiunile țării, la următoarele trei categorii de vârstă: 6-9; 10-14, 15-25 ani.

Și de data aceasta, la Secțiunea „Muzică ușoară” am fost plăcut surprins de nivelul prestației concurenților. Am ascultat voci bune și foarte

bune. Nivelul calitativ al festivalului a crescut în mod vizibil de la an la an prin prezentarea de către concurenți a unui repertoriu minuțios ales (în raport cu vârsta și aptitudinile muzical-artistice ale fiecăruia), cu piese valoroase din muzica internațională, cât și din cea autohtonă (majoritatea devenite șlagăre cu largă audiență la publicul ascultător). În gala de premiere a cântat soprana Rodica Anghelescu: „Summer time”, „Con Te partiro”, „Parole, parole” și „Copacul” (Jolt Kerestely), cucerind

Iolanda Ulmețeanu

publicul spectator cu o voce superbă și prezența scenică de excepție. La Secțiunea „Muzică Ușoară” o impresie deosebită au lăsat **Iolanda Ulmețeanu**, câștigătoarea **Trofeului „Festivalul Tinereții”** (studentă în anul II la Universitatea Ovidius Constanța), care a cântat **“Prin ochii tăi pot visa”** - aparținând compozitorului Cristian Faur (fiind posesoarea unei voci cultivate de soprană lirică); **Alina Dragomir - Premiul I** (instructor la Școala de Artă Populară, Constanța) cu piesa **„Nu-mi ucide sufletul”**, care aparține maestrului Jolt Kerestely; **Andreea Petricean Francisca - Premiul II**, care a excelat în acuratețe de mare virtuozitate interpretând o piesă de mare dificultate **„I Will Always Love You”**.

La Secțiunea „Muzică Populară”, de data aceasta Ediția a X-a primește nota zece, **Trofeul Festivalului** a fost câștigat de interpreta **Alexandra Panaete** de la Colegiul Național Mihai Eminescu - Buzău, clasa a X-a, cu doina **„Vară, vară... primăvară”** și melodia **„Mai lin, dorule, mai lin”**.

În toate serile au susținut recitaluri, între alții, **Vasile Anastase Topa**, **lancu Mataranga**, **Stila Beca** („Vocea Pindului”, aromâni), **Rodica Ioniță Grosu**, ș.a.

Juriul a fost format din **Jolt Kerestely**, **Traian Broască**, **Rodica Anghelescu**, **Viorel Covaci**, **Marin Voican Ghiroiu** și președintele festivalului - **Viorel Stoica**.

Andreea Petricean

Vocea Pindului

În țară

Dan CHIRIAC

CALLATIS FEST 2014. Patru seri de evenimente cu peste 5.000 de spectatori în fața scenei plutitoare amplasate în Portul turistic din Mangalia. În prima seară a festivalului, intitulată "Callatis Stars", au urcat pe scenă Proconsul, Morris, Daniela Györfi, Alyanna, Adriana Gavrilă, Maria Crăciun, Raluca Munteanu și Alexandru Pădureanu. Cea de-a doua seară, "Dor de Callatis", a fost dedicată muzicii populare, cu 8 ansambluri și 16 soliști tineri și consacrați din toate regiunile folclorice ale României. La "Gala Premiilor de Excelență Callatis", cea de-a treia seară, organizatorii au premiat personalități ale vieții cultural-artistice. Mike a deschis seara concertistică primind și premiul pentru debut, iar apoi au urmat Paula Seling, Anca Sigartău - actriță și cântăreață, Bogdan Muntean, formația Pact by Leo Iorga & Adi Ordean, Nicu Covaci cu Phoenix. Ultima seară a purtat titlatura de "Top Romanian Brands" și a fost dedicată artiștilor care prin muzica lor promovează România peste hotare: Mihai Trăistariu, Sonny Flame, Iris, Nicolae Voiculeț Orchestra alături de invitații săi, Silvia Chifiriuc, Cornelia Catanga și Aurel Pădureanu. Callatis Fest 2014 a fost prezentat de actrița Ioana Picoș, Iuliana Marciuc, realizatorul Georgio dell Noce, Aura Poterașu, Radu Neamț, Răzvan Oprea, Dan Mircea Cipariu și organizat de Asociația Callatis Fest Marea Neagră, Asociația de turism Sudul Litoralului, Primăria Municipiului Mangalia și Consiliul local Mangalia.

PANORAMA BLUES FESTIVAL – Ghelari 2014. Pe munte, la pensiunea PANORAMA, s-a desfășurat într-un cadru pitoresc a II-a ediție a festivalului de blues de la Ghelari, organizat de Sergiu Tent și colaboratorii săi și prezentat de Mike Godoroja. Deschiderea a făcut-o grupul Steel Blues din Hunedoara, condus de Mircea Goian, cu o voce feminină remarcabilă – Mihaela Boda. Apoi, cu glumețul și valorosul muzicuș Marcian Petrescu apare și chitaristul texan Clay Windham. Blues-rock în forță cu Rareș Totu și Midnight Sun – reluări în viziune contemporană. A doua zi: George Baicea – trio, A.G. Weinberger - două chitare electro-acustice, un lap-steel, un laptop („nano-band”). Finalul a aparținut celor de la Blue Spirit - proiectul lui Mike Godoroja, un act cultural cu o concepție unitară originală.

FOLK YOU! FLORIAN PITTIȘ. Ediția a X-a, la Vama Veche, organizat de MIȘCAREA DE REZISTENȚĂ.

Marcian Petrescu

Pe lângă folkști consacrați ca Adrian Ivanițchi, Emeric Set, Zoia Alecu, Ducu Bertzi & Mihai Neniță, Nicu Alifantis, Maria Gheorghiu, Alexandru Andrieș, Alina Manole Band, Ada Milea, au fost invitați și cei încă în urcare - Cristian Mihai, Ciprian Cotruță, Nicu Boico, Contraste. În ciuda titlaturii, tenta folk a fost umbrită de cea rock, fiind invitate formații precum Alternosfera, Byron, Kempes, Trooper, Taxi, Pasărea Rock, Cristi Minculescu & Nuțu Olteanu Super Grup. Vița de Vie, Celelalte Cuvinte, Vama.

"SFINXUL DE AUR". Festivalul Național de muzică pop pentru copii și adolescenți "Sfinxul de Aur", este la a doua ediție, produs de Asociația Culturală Belle Arti (Nicoleta Gherghina – președinte, Valentin Pascaliu – Director Festival) din București, în parteneriat cu Primăria Bușteni, sub patronajul primarului orașului - dl. Emanoil Savin. La evenimentul urmărit de peste o mie de spectatori au participat o sută de concurenți, împărțiți în 6 grupe de vârstă, de la 4 la 18 ani. Concurenții au interpretat obligatoriu la categoria junior o piesă de show, iar la categoria adolescent, un șlagăr românesc - o idee minunată.

Din juriul prezidat de Andrei Kerestely au făcut parte: Adrian Romcescu, Liana Elekeș, Aurelian Temișan, Georgeta Nicolae - Președinte Asociația Culturală "Music Factory", Mihai Alexandru, Titi Spurcaci - director Centrul Cultural "AUREL STROE". Marele trofeu a fost cucerit de DARIA MARIA ROTARU – Brașov, 8 ANI. Alte au obținut: Luca Adrian Iorgu, Eleonora Maria Filipoiu, Sara Irem Andreea Guzel, Alessia Amet, Ana Maria Daria Ivan, Alexandra Tănăsioiu, Antonio Robert Lupu, Iulian Selea, Denis Tandafir, Diana Mihalașcu, Alexandra Dragomirescu. Trei trofee IN MEMORIAM Aurelian Andreeescu, Mădălina Manole,

Laura Stoica (altă frumoasă idee) – Eduard Florentin Stoica, Patricia Dumitrescu, respectiv Olimpia Carmina Coffas. Recitaluri - micuțele Dora Gaitanovici, Romina Ciocoiu alături de Adrian Romcescu, Florin Apostol și Aurelian Temișan. Prezentatori - Monica Davidescu și Ovidiu Cunce. Coregrafia – grupul "Dinamic" de la Palatul Național al Copiilor, prof. Paula Ionescu.

SFINXUL DE AUR a dovedit că poate deveni o marcă de succes în această zonă muzicală.

La Mila 23

Octavian URSULESCU

Delta Dunării îmi este nespuse de dragă, mă leagă de ea atâtea amintiri de la partidele de pescuit, dar și din vacanțele din ultimele trei decenii cel puțin...Te cuprinde acolo o liniște sufletească, e o pace profundă, cerul atât de spuzit de stele, încât parcă timpul s-a oprit în loc (ce bine ar fi fost! Acest paradis a fost distrus după 1990) și nu-ți mai vine să pleci. "Cartierul meu general" a fost dintodeauna la Crișan, dar am mai fost cu spectacole și la Sulina, Caraorman, Murighiol, pentru ca de curând o frumoasă sărbătoare să mă ducă în premieră în "satul campionilor", Mila 23, unde visam de mult să ajung, așa cum plănuisem cu cel mai celebru fiu al locurilor, Ivan Patzaichin. N-a fost să fie la o partidă de știucă (l-am găsit însă acolo pe Mugur Mihăescu, care dăduse iama-n ea!), ci la tradiționala sărbătoare a satului, care are loc de Sfânta Maria (pe rit vechi), fiind inițiată de primarul comunei Crișan, care include 3 sate, Ilie Munteanu, care este și președintele Comunității rușilor lipoveni de aici. Ajunsă la a 4-a ediție, manifestarea a adunat toată suflarea localnicilor și a turiștilor, atractivitatea fiind dată, pe de-o parte, de prezența faimosului campion Ivan Patzaichin (a organizat și a finanțat un concurs de "canotca", barca

femei "Sinicika" (fondat cu 8 ani în urmă de Vladimir Suhov), care a evoluat în două reprize. Evident, numele vine de la albastru, "siniliu" cum se mai spune, dar abia acum am aflat că Sinicika este cea mai frumoasă pasăre a Deltei, un fel de ciocnitoare mică, având un colorit fantastic, în care domină albastrul.

Sorin Ivanov din Crișan îi spune "Ivan pescarul": puteți crede că o dată mi s-a așezat pe vârful undiței? A fost o clipă magică... De la Tulcea a fost invitat un alt remarcabil cor de femei (oare bărbații nu mai cântă în Deltă? Rușii au coruri bărbătești inegalabile!), "Lotca", îndrumat de profesoara de limba... română Natalia Neuman. Cum, ca și la Crișan sau Caraorman, de sonorizare, lumini și vedete s-a ocupat binecunoscutul promotor Dorin Irimia, legat nu numai sufletește de aceste locuri (este rezident, cum s-ar spune), programul artistic a fost pe măsură: Alexandru Jidveianu și cântecele sale, aduse la microfon cu temperament și eleganță, duetul "Irodia" din Tulcea (cu un program de mare varietate – arii din opere și operete, romane, muzică ușoară) și Radu Captari, cu vocea sa impresionantă. Oamenii s-au retras către case târziu în noapte, care pe jos, care cu barca, cu amintirea unui spectacol cum Mila 23 n-a mai văzut!

pe care o promovează, ceva între canoe și lotcă, concurs deschis copiilor din sat), aplaudat și de

Fuego: „Steaua mea”

“Paul Surugiu îl cântă pe Jolt Kerestely” - așa se subintitulează acest album de excepție, unul de autor, care alături binecunoscutului și experimentatului compozitor, ajuns la 80 de ani, talentul de mare forță al unui artist care “transformă în aur tot ce atinge”, cum se spune. La 37 de ani, Fuego oferă măsura maturității sale interpretative, dând viață unor partituri foarte dificile, de o cu totul altă factură decât repertoriul său curent. Înregistrările s-au întins pe aproape 3 ani, dar rezultatele sunt de excepție, remarcabila colecție de 16 melodii fiind cu căldură recomandată în booklet de protagoniști, dar și de Carmen Aldea Vlad (semnează versurile la 11 titluri), Titus Andrei, Narcis Avădănei. 4 din piese au fost distinse anul trecut cu premiul UCMR, iar “AM” este ca de obicei partener media. Orchestrațiile sînt semnate de George Natsis (la 9 piese), Andrei Kerestely, Andrei Tudor, Alexandru Gorgos. Rețin atenția cele

două sensibile momente poetice, în care actorul Surugiu este acompaniat cu rafinement de pianistul Kerestely. Un album în cea mai bună tradiție a muzicii ușoare românești, așa cum o știm și o iubim...

Phoenix: „EP”

La mai mult de 50 de ani de la debut, formația renaște sub neobosita conducere a lui Nicu Covaci, cu noi proiecte, într-o nouă formulă. Acesta este un EP (disc cu 4 cântece), dintre

care unul vechi - Nunta – și trei noi – Vino, Tepeș!, Asgard, Nevermind: muzica aparține lui Covaci, iar textele sunt semnate de Covaci, Paul Jelis, Victor Cârțu. Din componența la ora aceea (schimbată între timp) făceau parte, pe lângă lider, Dan Albu - chitară, Costin Adam - voce, Sergiu Corbu Boldor - vioară, Ionuț Micu - baterie și

vechii colaboratori Volkern Vaessen - bas, Dzidek Marcinkiewicz - claviaturi.

După cum ni s-a spus, este „semnalul” unui nou album, bazat pe filoane folclorice autohtone și celtice: sonoritatea rămâne tipică Phoenix, cu forța și melodicitate imediat recunoscutibile.

Krypton Unplugged: „O parte din noi”

Format în 1982, valorosul grup bucureștean a marcat o bornă importantă a rockului nostru prin lansarea albumului Lanțurile în 1991.

După numeroase schimbări de componență, fondatorul Eugen Mihăescu (chitară acustică, voce,

keyboards, programare, orchestrații) și-a alcătuit o formulă redusă de două numite Krypton Unplugged cu vechiul său solist vocal Gabi „Guriță” Nicolau, colaboratoare permanentă fiind Teodora Dragomirescu (violă, voce).

Discul conține 12 cântece din toate perioadele de „viață” ale formației, astfel că sunt semnate nu numai de Eugen (muzică și text) ci și de fostul component Dragoș Docan(3), la care se adaugă prelucrarea folclorică „Sunt doar un nor”.

Cântece care au însemnat ceva la vremea lansării, multe chiar hituri de top, prind acum o nouă viață într-un veșmânt original, care, iată, nu le știrbește nimic din impact, dovedindu-și valoarea și în varianta acustică, datorită și interpretării de prim rang.

Ștefan Bănică: „Love Songs (Live acoustic)”

Un nou disc de autor (avem o singură excepție – “Ce e dragostea”, lucrată împreună cu Marius Moga) cu 13 piese: numai cântece de dragoste, printre care binecunoscutele “Strănge-mă-n brate”, “Nu trece zi”, “Dragostea doare”, “Ce frumoasă ești azi”.

Înregistrări acustice, din concert, alături de formația sa obișnuită și trio-ul vocal The 50's, dar și de un cvartet de coarde. Din păcate nu se specifică

unde și când au fost efectuate captările, dar aflăm că în studioul Fonogram, inginer de sunet a fost Cristi Dobrică.

Interpretare caldă, în stilul Shakin' Stevens pe filiera Elvis Presley, cu versuri simple, care merg mai ales la inima ascultătoarelor: ingrediente care transformă fiecare disc al său într-un succes.

Muzicieni români din diaspora (VIII)

Doru IONESCU

ALEXANDER BĂLĂNESCU (Londra, Marea Britanie). Născut la București, tânărul violonist a părăsit România, laolaltă cu familia, în 1969. Cu prima destinație Israel, viitorul muzician se reorientează spre Londra, unde se și stabilește, desăvârșindu-și mai apoi studiile muzicale în New York (dar descoperind deopotrivă o altă lume muzicală, între jazz și avangardă), unde schimbă astfel și paradigma clasică în spiritul căreia se pregătise până atunci. Recunoscut deopotrivă ca instrumentist și compozitor, în 1987 fondează grupul Bălănescu Quartet, de care se leagă multe dintre succesele următoare. În România ajunge în primii ani '90, dar abia din 2005 – când lansează discul «Maria T», dedicat Mariei Tănase – se poate vorbi de o carieră și acasă, cu proiecte dintre cele mai variate. Un caz rarism, pentru un supermuzician, care la apogeul activității este alături deopotrivă de scenele și de artiștii din România, incluzându-i pe cei din alte generații (Ada Milea, Marius Manole, Byron ș.a.). Un portret în mișcare ca și titularul

A. Bălănescu, D. Ionescu

său, care conține mai multe planuri decât amintiri, în ciuda CV-ului impresionant al marelui muzician!

DAN ALEX SÎRBU VILLA & generația următoare: Fracassoni (Bergamo, Italia). Zis Danețu, chitaristul a plecat spre București după ucenicia la Riff, formația pop-rock din Sibiu. Din 1990 cântă cu Iris, implicat direct în cele cinci veri de concerte în Italia. Căsătorit cu o italiancă, se stabilește în peninsulă, unde practic repornește viața într-o nouă familie. Își continuă studiile, cântă, fondează un studiu de înregistrări cum visase din țară... Apoi trece ștafeta fiului său Daniele, care merge mai departe pe același drum, cu forțe proaspete - cântă de mic la tobe, orgă și cu vocea, studiază muzica așa cum nici tatăl său nu sperase. Astăzi este bateristul grupului înființat de el, Fracassoni, unul dintre cele mai tari la categoria sa de vârstă din toată Italia. Filmări de arhivă inedite, dar și din turneul transilvănean al junilor italieni din vara lui 2013!

EUGEN TUNARU (Montreal, Canada). Catalogat la jumătatea anilor '70 ca unul dintre marii pianiști români din rock, Genu (cum îi spun prietenii) a cântat toată viața, de la cinci ani când a pus degetele pe clapele acordeonului și până în prezent, când este invitat să performeze de o parte și de alta ale graniței canadano-americane. Personal cred că vârful carierei sale l-a reprezentat grupul de muzică

progresivă Experimental Q din perioada în care a fost student al Conservatorului din Cluj (coleg și acolo, și în trupă, cu chitaristul Vali Farcaș), dar melomanii din zona Montreal sunt de altă părere. Ei nu știu, de exemplu, nivelul trupei clujene, nici activitatea sa de pe lângă Filarmonica din Craiova (cu o serie de musical-uri - tratând istoria muzicii prin prisma tuturor genurilor muzicale – unică la noi, cel puțin). Rămâne telespectatorilor ultimul cuvânt, după ce îi vor fi urmărit și bogata carieră de peste ocean (cu un post scriptum al reunirii trupei experimentale șaptezeciste la București, în 2010), așadar o poveste cu atâta cântec... de toate Genurile!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Irinel ANGHEL, Corina BURĂ, Mihai Alexandru
CANCIOVICI, Lavinia COMAN, Viorel COSMA,
Grigore CONSTANTINESCU, Oana GEORGESCU,
Doru IONESCU, Florian LUNGU, Irina NIȚU,
Mădălin Alexandru STĂNESCU
Florin-Silviu URSULESCU, Damian VULPE

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - INTERSIGMA SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x